

Kvalitetsfondsprojekterne pr. 31. december 2017

Det Nye Universitetshospital i Aarhus
Om- og tilbygning af
Regionshospitalet Viborg
Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	4
2. Ledelseserklæring	5
3. Revisorerklæring.....	6
4. Overblik	11
5. Rapportering	14
5.1 Det Nye Universitetshospital i Aarhus.....	14
5.1.1 Risici.....	14
5.1.2 Projektets økonomi.....	20
5.1.3 Byggeriets fremdrift.....	33
5.1.4 Kvalitet og indhold.....	35
5.2 Om- og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg	36
5.2.1 Risici.....	36
5.2.2 Projektets økonomi.....	40
5.2.3 Byggeriets fremdrift.....	48
5.2.4 Kvalitet og indhold.....	49
5.3 Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup.....	50
5.3.1 Risici.....	50
5.3.2 Projektets økonomi.....	54
5.3.3 Byggeriets fremdrift.....	67
5.3.4 Kvalitet og indhold.....	67
6. Generelle principper	68

1. Indledning

Jf. økonomiaftalen for 2012 skal der for de enkelte kvalitetsfondsprojekter udarbejdes kvartalsvise, revisionspåtegnede redegørelser til regionsrådene, som også danner grundlag for Sundheds- og Ældreministeriets opfølgning.

Kvartalsrapporteringen skal således give et samlet overblik over udvikling i økonomi, fremdrift, risici og resultater for det kvalitetsfondsstøttede byggeri.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse godkendte den 10. april 2012 udbetalingsanmodningen for Det Nye Universitetshospital i Aarhus, den 29. juni 2012 for Om- og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg og den 30. juni 2014 for Det Nye Vest, Gødstrup. Efter udbetaling fra kvalitetsfonden afreporteres kvartalsvis til regionsrådet og til Sundheds- og Ældreministeriet efter fast koncept.

2. Ledelseserklæring

"Ledelsen i Region Midtjylland fremsender hermed kvartalsrapportering pr. 31.12.2017 for regionens igangværende kvalitetsfundsprojekter til Sundheds- og Ældreministeriet.

Kvartalsrapporteringen er baseret på kvartalsrapporteringen for de enkelte kvalitetsfundsprojekter til regionsrådet, som regionsrådet har behandlet på regionsrådsmødet den 20.03.2018.

Ledelsen skal efter bedste overbevisning erklære, at:

- kvartalsrapporteringen giver et retvisende billede af økonomi, fremdrift og risiko vedrørende samtlige regionens igangværende anlægsprojekter finansieret ved kvalitetsfondsmidler
- kvartalsrapporteringen giver et retvisende billede af regionens deponeringsgrundlag vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering - og de dertil knyttede deponeringer pr. udgangen af kvartalet
- såvel regionens egne midler som modtagne kvalitetsfondsmidler er administreret i overensstemmelse med gældende administrative regler
- såvel regionens egne midler som modtagne kvalitetsfondsmidler er administreret under iagttagelse af skyldige økonomiske hensyn

Kommentarer til eventuelle forbehold og fremhævelser fra revisionen vedr. DNU fremgår af afsnit 3.

Kommentarer til eventuelle forbehold og fremhævelser fra revisionen vedr. Om- og tilbygningen af Regionshospitalet i Viborg fremgår af afsnit 3.

Kommentarer til eventuelle forbehold og fremhævelser fra revisionen vedr. Det nye Vest, Gødstrup fremgår af afsnit 3.

Viborg den 20. marts 2018

Regionsrådsformand

Regionsdirektør

3. Revisorerklæring

Den fulde revisionserklæring fremgår af bilag 1.

Den uafhængige revisors erklæringer omfatter projekternes økonomiske forbrug pr. 31. december 2017 og deponeringsgrundlag pr. 31. december 2017 for de kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekter Det Nye Universitetshospital i Aarhus, Om- og Tilbygningen af Regionshospitalet Viborg og Det Nye Vest, Gødstrup.

Revisionen har fremhævet følgende forhold:

Det Nye Universitetshospital i Aarhus

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Regionen har i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

Fremhævelse af forhold i kvartalsrapporten

Projektets fremdrift og risici

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.1.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at der i en række delprojekter er merudgifter, der ikke kan afholdes indenfor bevillingen. Merudgifter er opgjort til 31,3 mio. kr. (PL 2017), der er foreslået finansieret af de centrale reserver. De centrale reserver udgør herefter 51,0 mio. kr. (PL 2017).

På flere delprojekter foreligger der større økonomiske konflikter, der ikke er indregnet i de enkelte projekters forbrug. Der er i reservestrategien afsat 20 mio. kr. til dækning heraf. Det er projektafdelingens vurdering, at der er stor usikkerhed om den økonomiske vurdering af konflikterne.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Regionens kommentar

Regionen tager fremhævelse af forhold vedrørende revisionen til efterretning.

De forventede merudgifter på 31,3 mio. kr. dækker over bl.a. udgifter til ombygning så renhedskravene til OP-stuer kan opfyldes, samt merudgifter til bygningsdrift inden overdragelse til driften. Det bliver i marts 2018 indstillet til regionsrådet at finansiere disse merudgifter af projektets risikopulje. Der er på en række afsluttede delprojekter mer- og mindreforbrug som vil blive foreslået finansieret samtidig med aflæggelsen af anlægsregnskaberne for de pågældende delprojekter.

Konflikter og tvister med entreprenørerne håndteres udenfor anlægsregnskaberne for de enkelte delprojekter. Eventuelle tab håndteres via de afsatte midler i risikopuljen, hvor DNU's styregruppen har valgt at afsætte 20 mio. kr. til eventuelle fremtidige voldgiftssager. Der er stor usikkerhed om den økonomiske vurdering af konflikterne.

Om- og Tilbygningen af Regionshospitalet Viborg

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Regionen har i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

Fremhævelse af forhold i kvartalsrapporten

Projektets fremdrift og risici

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.2.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at det samlede projekt fortsat er økonomisk udfordret af fejl og mangler i projektmaterialet, forlænget byggetid og af fordyrende anlægsløsninger som følge heraf. På delprojektet Entreprenørarbejde Akutcenter er det pt. vurderet nødvendigt at tilføre yderligere 38,8 mio. kr. for at sikre tilstrækkelige reserver i delprojektet. Beløbet er indregnet som merforbrug i skema 1 og dækker estimerede merudgifter som følge af fejl og mangler i projektmaterialet, udgifter til forlænget byggetid, udfald af tvister og efter modregning af indtægter fra krav, der forventes rejst af bygherren.

Reserverne forventes primært realiseret ved yderligere besparelser i Delprojekt 3 – Ombygning.

Såfremt de estimerede merudgifter øges, vil det medføre yderligere reduktion af Ombygningsprojektet. Hertil kommer, at udfald af tvister og indtægter fra krav, der forventes rejst af bygherren, er behæftet med usikkerhed, herunder procesrisiko.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Regionens kommentar

Regionen tager fremhævelse af forhold vedrørende revisionen til efterretning.

Projektafdelingen er generelt opmærksom på de økonomiske udfordringer i projektet og følger udviklingen i reserveforbruget og risikobilledet tæt. Revisionen fremhæver, at det er nødvendigt at tilføre projektet yderligere 38,8 mio. kr. for at sikre tilstrækkelige reserver i delprojektet. Det skal præciseres, at der er midler i justeringsreserven til at dække en del af behovet, hvorfor den samlede økonomiske udfordring er 29,6 mio. kr. i indeks 88,8. På regionsrådsmødet i marts fremlægges en indstilling om finansiering af de 29,6 mio. kr., herunder de deraf afledte konsekvenser for delprojekt 3, ombygninger.

Det Nye Vest, Gødstrup

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Regionen har i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

Fremhævelse af forhold i kvartalsrapporten

Projektets økonomiske forbrug

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.3.1 og 5.3.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at der fortsat er svigtende kvalitet i det underliggende talmateriale, herunder håndtering og behandling af ekstrakrav og aftalesedler, der bl.a. danner grundlag for opgørelse af disponeringer og opgørelse af eventuelle merforbrug i forhold til bevillinger. Projektsekretariatet bør fortsat have fokus på controlling af den underliggende økonomirapportering, både til den løbende økonomistyring af projektet samt til brug for en retvisende kvartalsrapportering.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.3.1 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at risiko 1 "Projektmateriale for etape 1 er ikke klar til udførelse" er estimeret til 20 mio. kr. med en sandsynlighed på 95% for, at risikoen indtræffer. Beløbet er dog ikke indregnet i skema 1 i det samlede forventede forbrug.

Ifølge det oplyste er baggrunden herfor, at der i forbindelse med aflæggelse af kvartalsrapporten er afholdt et nyt møde i risikogruppen vedrørende risiko 1, hvor det nu er vurderet, at igangsatte tiltag har reduceret sandsynligheden til 50%, som det fremgår af afsnit 5.3.2 i kvartalsrapporten. Projektsekretariatet bør følge udviklingen af de igangsatte tiltag tæt for at sikre, at den markante reduktion af risikoen kan fastholdes.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Projektets fremdrift og risici

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.3.1 og afsnit 5.3.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at der generelt er et stigende pres på økonomien, samt at risikobilledet er forværret i forhold til sidste kvartal. Hertil kommer, at den realiserede fremdrift ikke følger den planlagte fremdrift.

Entreprenørerne har fortsat ikke godkendt projektets arbejdstidsplan for etape 1, bl.a. med henvisning til, at projektmateriale ikke er endeligt på grund af fejl og mangler i materialet. Hertil kommer, at de oprindeligt planlagte "etagetog" (den rækkefølge, som håndværkerne arbejder i) giver udfordringer i forhold til tværgående arbejder. Da der ikke foreligger en endelig tidsplan for Etape 1, kan det påvirke den planlagte indflytningstakt.

De nævnte forhold har medført krav fra rådgivere og nogle entreprenører om tidsfristforlængelse og økonomisk compensation. Det kan ikke udelukkes, at der senere i tidsforløbet vil blive rejst ekstrakrav fra andre. Der bør være fokus på at få en dokumenteret registrering af byggeriets fremdrift i forhold til kontrakttidsplanen. De varslede og fremsatte krav er ikke indregnet i det forventede samlede forbrug i skema 1, men er omfattet af kvartalsrapportens reserve- og risikorapportering og indgår efter byggeledelsens vurdering med 20% af den anmeldte kravs beløb.

Hertil kommer et krav fremsat af byggeledelsen med henvisning til, at der er tale om tidsforskudt byggeri. Regionen har valgt at sende sidstnævnte til afklaring i en voldgift. De varslede og fremsatte krav er ikke indregnet i det forventede samlede forbrug, men er omfattet af kvartalsrapportens reserve- og risikorapportering.

Der er foretaget en opgørelse af det samlede reservebehov til 102,1 mio. kr. (PL 2017) i henhold til principper i reservestrategien.

De centrale reserver udgør 60,9 mio. kr. (PL 2017) efter reduktion af ikke finansieret merforbrug på i alt 22,2 mio. kr., jf. skema 1, der er opgjort som forskellen mellem budget og forventet forbrug på de enkelte delprojekter. Dette giver således en manko på 41,2 mio. kr.

Endvidere bør iagttages, at der på en række delprojekter (DP 8-10 Apterling, DP 11 Specialinstallationer, DP 31 Somatik) er forholdsvise begrænsede rammer for resterende forbrug set i forhold til delprojekternes realiserede færdiggørelsesgrader.

Det fremgår endvidere af afsnit 5.3.2 i kvartalsrapporten, at byggeriet er så fremskredent, at en række emner i besparelses- og prioriteringskataloget inden for kort tid ikke længere udgør mulige besparelser i projektet.

Vi har noteret os, at Regionen vurderer situationen som alvorlig i forhold til økonomi og risiko, hvilket vi er enige i. Det bør løbende skabes sikkerhed for, at der er tilstrækkelig økonomi og reserver til gennemførelse af den resterende del af byggeriet.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Regionens kommentar

Regionen tager fremhævelse af forhold vedrørende revisionen til efterretning.

Projektets økonomiske forbrug

Der henvises til svigtende kvalitet i underliggende talmateriale, herunder håndtering og behandling af ekstrakrav og aftalesedler. Regionen er enig heri og vil fortsætte det efter sidste kvartal igangsatte controlling af det underliggende talmateriale, ligesom der også fortsat vil være øget fokus på ekstrakrav og aftalesedler. Endvidere er det påpeget overfor byggeledelsen, at regionen ikke finder behandlingen af ekstrakrav og aftalesedler tilfredsstillende.

Endvidere henvises til risiko 1 og den heri anførte risiko på 20 mio.kr. Regionen er enig i, at der forsat skal være stor fokus, hvorvidt de risiko-minimerende tiltag virker som antaget. Det vil dog være normalt, at en risiko falder over tid, og regionen føler sig betrygget i, at dette faktisk er tilfældet.

Projektets fremdrift og risici

Revisionen påpeger forskellige forhold om projektets fremdrift og risici.

Regionen anerkender, at projektet er udfordret på både tid og økonomi. Der har derfor gennem de seneste kvartaler i samarbejde med byggeledelse, entreprenører og rådgivere været arbejdet med at få vedtaget en arbejdstidsplan, som parterne kan acceptere. For at sikre fremdrift er der også hentet yderligere ressourcer i arbejdet fra bygherrerådgiver.

I starten af det nye år er der således udarbejdet en arbejdstidsplan for færdiggørelse af selve byggeriet, der viser færdiggørelse i slutningen af 2019. Herefter resterer tilpasning af tidplanen i forhold til test og teknisk indregulering. Dette arbejde er fortsat i gang.

Revisionen påpeger risikoen for tidsfristforlængelse og økonomisk kompensation fra entreprenører og rådgivere. Forholdet betyder en risiko, men det er regionens opfattelse, at eventuelle økonomiske krav er dækket af de poster, der indgår i reserveprognosen. På samme vis påpeges også den sag, som regionen har rejst mod byggeledelsen. Hertil skal bemærkes, at der i budgettet er afsat et beløb til dækning af mulige udgifter som følge heraf.

Revisionen har i sin beregning reduceret projektets centrale reserver med 22,2 mio.kr., hvilket regionen ikke er enig i. Reduktionen skal være mindre, idet bl.a. halvdelen af beløbet vedrører omkostningsfordeling fra KSR-NIDO. Projektsekretariatet, Hospitalsledelsen og regionens administration er i gang med at undersøge finansieringsmuligheder for projektets økonomiske udfordringer. Der planlægges en sag med løsningsforslag til regionsrådet i Q2 2018.

Regionen anerkender revisionens bemærkninger om de konkrete delprojekter (DP8-10 og DP11) samt bemærkninger om besparelser- og prioriteringskatalog. Til sidstnævnte bemærkes, at det er helt naturligt i et større projekt, hvor næsten alle delprojekter er entrerede og som i øvrigt nærmer sig afslutningen. Der arbejdes derfor på at etablere et ajourført besparelser- og prioriteringskatalog i de resterende emner, som endnu ikke er entrerede. Endvidere arbejdes der på at udvide de økonomiske muligheder i kataloget.

4. Overblik

Økonomiaftalen for 2017 medførte, at den samlede ramme til kvalitetsfundsprojekterne i 2017 blev mindre end de udgiftsniveauer for 2017 der tidligere var aftalt med Sundheds- og Ældreministeriet. Effekten af økonomiaftalen 2018, ventes at medføre en reduktion af den samlede ramme til kvalitetsfundsprojekterne i 2018. Kvalitetsfundsprojekternes udgiftsprofiler vurderes løbende.

For alle tre projekter gælder at risikobilledet er baseret på den nuværende viden. Dette er nærmere beskrevet i projekternes risikorapporter.

DNU

For en række del- og underprojekterne er anlægsregnskabet under udarbejdelse. En række andre projekter nærmer sig afslutning således at udarbejdelse af anlægsregnskab kan påbegyndes. Udarbejdelsen af anlægsregnskaber forsinkes generelt af, at det er vanskeligt at få afregnet de sidste opgaver, enten fordi endelig færdiggørelse af f.eks. dokumentation trækker ud eller fordi entreprenøren er langsom til at sende den sidste faktura. På enkelte delprojekter er der større økonomiske konflikter, som sandsynligvis skal afklares via en voldgift. Projektets centrale reserver overstiger fortsat reservebehovet jf. reservestrategien.

Syd 2 er nu klar til indflytning, og den første afdeling er flyttet ind i januar 2018. Der er et betydeligt dagbods krav overfor teknikentreprenøren. Omvendt er der økonomiske krav fra teknikentreprenøren.

Syd 3 er klar til indflytning med undtagelse af OP-stuerne, der ikke har kunnet leve op til krav om renhed. Der er udarbejdet en plan for ombygning. Den første afdeling flytter ind i første kvartal 2018.

Den første indflytning i S4 forventes gennemført i 1. kvartal 2018. De resterende håndværkerudgifter afregnes i takt med at mangler afhjælpes og den udestående dokumentation modtages.

På S5 afventes fortsat tilbagemelding fra forsikringsselskabet om, hvorvidt merudgift til strålebeskyttelse som følge af projekteringsfejl er forsikringsdækket.

Der er fortsat tvist vedr. teknikentreprisen på N3. Der er lavet delforlig med teknikentreprenøren om færdiggørelsen, mens regionens dagbods krav og afvisning af ekstrakrav frem til august 2016 forventes afgjort i en voldgiftssag, såfremt entreprenøren anlægger sagen.

Anlægsregnskaberne for N1, N2 og S1 er under forberedelse. Der er enkelte uløste tvister med entreprenører.

N5 forløber planmæssigt, og der er pt. ikke økonomiske udfordringer i selve byggeriet.

Totalentreprisen vedr. Forum er sendt i udbud. Ansøgninger vedrørende prækvalifikation modtages i 1. kvartal 2018.

Regionshospitalet Viborg

Der er to delprojekter tilbage i kvalitetsfondsbyggeri på Regionshospitalet Viborg – Akutcenteret og ombygning af det eksisterende hospital.

Delprojekt 2 - akutcentret, står nu i fuld højde. Stålkonstruktionen for teknikhus på niveau 8 samt gangbro til det eksisterende hospital er færdigmonteret og der pågår nu facademontage af teknikhus.

Projektet er blevet særligt udfordret på tid bl.a. som følge af de mange fejl og mangler i projektmaterialet, og de mange projekttilretninger som følger heraf. Byggeledelsen gør i projektet en stor indsats for at få indarbejdet de mange mangler i byggetakten uden tidsmæssige følger, men pga. omfanget af fejl og mangler i projektmaterialet og de mange projekttilretninger er byggeriet nu forsinket med 4 måneder til 31. august 2018. Akutcenteret er klar til at modtage den første patient i maj 2019.

Projektets risikogruppe kapitaliserer løbende projektets risikobillede og vurderer på baggrund af det historiske reserveforbrug i projektet og lignende projekter det samlede fremtidige reserveforbrug i projektets levetid. Dette med henblik på at sikre et tilstrækkeligt reserveniveau til at imødegå kommende fejl og mangler i projektmaterialet.

Prognosen for projektets fremtidige reserveforbrug viser, at der i Delprojekt 2 forventes en overskridelse på 34,6 mio. kr. (løbende priser, svarende til 29,6 mio. kr. i indeks 88,8). De 34,6 mio. kr. er således det samlede billede af de reserver, som det er nødvendigt at tilføre projektet, og de er et udtryk for projektets vurdering af de for nuværende kendte forhold hvad angår tid, indtrufne hændelser, kendte tvister og risici.

Reserverne foreslås realiseret via besparelser i delprojekt 3, ombygninger af eksisterende hospital. En samlet indstilling herom forelægges regionsrådet i marts 2018.

På baggrund af behovet for at øge projektets samlede reserver er det nødvendigt at foretage besparelser i delprojekt 3. Det betyder at rådgiverudbuddet på delprojekt 3 er blevet annulleret, som følge af at delprojekt 3 skal sammensættes på ny på baggrund af den nye reducerede økonomiske ramme.

DNV-Gødstrup

I Etape 1 refterer der ved kvartalets slutning alene licitation på fast inventar samt en række bygherreleverancer, herunder medico-teknisk udbud. Øvrige delprojekter er i gang, og der er på alle fremdrift om end hastigheden i nogle projekter kunne ønskes højere. Især installationsentreprisen er udfordret med at komme i nødvendigt gear, hvilket giver afsmittende effekt på øvrige entrepriser. Der har i 4. kvartal 2017 været stor fokus på tidsplaner, herunder hvorledes man generelt kan drive projektet hurtigere frem.

Arbejdet med færdiggørelse af arbejdstidsplaner er stadig udfordret, og endelige planer er endnu ikke på plads. Der arbejdes i stedet efter 5 ugers planer baseret på tidsplanen. Årsagen til problemer med tidsplanen er, at de oprindeligt planlagte "etage-tog" (den rækkefølge, som håndværkerne arbejder i) giver udfordringer med tværgående arbejder såsom IT mfl. Mødeaktiviteten mellem byggeledelsen og entreprenørerne herom har ikke medført den nødvendige afklaring. Derfor har bygherre sat bygherrerådgiver for bordenden med henblik på at sikre færdiggørelsen af tidsplanen for fase 1 under etape 1. Byggeledelsen sidder med ved bordet. Der arbejdes efter at få en samlet plan, der virker fra starten af 2018.

For Etape 3 (somatik og serviceby) forløber arbejdet planmæssigt med de justeringer som er nævnt i tidligere kvartalsrapporter. For at undgå de samme problemer med installationsfagene som i etape 1 er der allerede nu igangsat et forløb, der skal sikre afklaring mellem installationsvirksomheder og totalrådgiveren for etape 3.

Prognosen for det fremtidige reservetræk viser, at projektets reserver skal forøges med 20,4 mio. kr. Regionens administration er sammen med projektet i gang med at identificere mulige finansieringskilder, og regionsrådet forventes forelagt en sag herom i 2. kvartal 2018.

5. Rapportering

5.1 Det Nye Universitetshospital i Aarhus

Styringsmanualen for Det Nye Universitetshospital i Aarhus er senest ajourført og godkendt af Regionsrådet den 25. oktober 2017.

Der er foretaget ændringer i styringsmanualen som følge af ændrede krav i Sundheds- og Ældreministeriets regnskabsinstruks for kvalitetsfundsprojekterne af juni 2017. Styringsmanualen er således opdateret, så den indeholder de styringselementer, der kommer til at gælde for Forumprojektet. Derudover har Projektafdelingen DNU foretaget et eftersyn af projektets samlede styringsgrundlag i henhold til eksisterende praksis.

Det følgende indeholder en risikovurdering samt en gennemgang af økonomi og fremdrift for Det Nye Universitetshospital i Aarhus.

Der er vedlagt en risikorapport for DNU-projektet for 4. kvartal 2017.

5.1.1 Risici

Projektafdelingen DNU har udarbejdet risikorapporten for 4. kvartal 2017 på baggrund af dialog med Niras (bygherrerådgiver) og Rådgivergruppen DNU (totalrådgiver). Risikovurderingen af effektiviseringsarbejdet er leveret af Aarhus Universitetshospital.

Risikovurdering byggeprojektet DNU

I 4. kvartal 2017 er der 10 væsentlige risikoemner. Siden sidste rapportering er tre risikoemner lukket. Der er kommet ét nyt væsentligt risikoemne til.

Følgende tre risikoemner er lukket:

- Forsinket indflytning i Syd 4
- Overskridelse af bevilling Nord 3
- Overskridelse af bevilling Syd 3

Nedenstående tabel 1 giver et overblik over det samlede risikobillede for DNU-projektet pr. 4. kvartal 2017 samt udviklingen i de enkelte risici siden sidste kvartal.

Risikoniveauet er vurderet på tre parametre: Økonomi, Tid og Kvalitet. Den overordnede betydning af farveskalaen er:

- Grøn = Ikke kritisk
- Gul = Observation
- Rød = Kritisk

Tabel 1: Risici i DNU-projektet i 4. kvartal 2017 og udvikling ifht. 3. kvartal 2017

Projektets hovedrisici	Nr.	Risikoemne	Økonomi	Tid	Kvalitet
	1	Manglende fastholdelse af kompetencer i bygherreorganisationen i forbindelse med nedlukningen af projektet	Ny	Ny	Ny
	2	Forum: Manglende kvalificerede ansøgere til prækvalifikation	Uændret	Uændret	Uændret
	3	Forum: Udbudskravene kan ikke rummes inden for den fastlagte entreprisesum	Uændret	Uændret	Uændret
	4	Samarbejde mellem PA & RG	Forbedret	Uændret	Uændret
	5	Overskridelse af færdiggørelsestidsplan på N5	Uændret	Uændret	Uændret
	6	Væsentlige mangler ved planlagt aflevering/ overdragelse	Forbedret	Forbedret	Uændret
	7	Overskridelse af bevilling i S2	Uændret	Uændret	Uændret
	8	Overskridelse af bevilling som følge af projekteringsfejl S5	Uændret	Uændret	Uændret
	9	Overskridelse af færdiggørelsestidsplan på S5	Uændret	Forværret	Uændret
	10	Ændring af OP-stuer	Forbedret	forbedret	Uændret

Administrationen vurderer, at der fortsat er behov for opmærksomhed på risikobilledet i DNU-projektet. Opmærksomheden skal bl.a. rettes mod de økonomiske konsekvenser af konflikter med entreprenører og rådgivere. Samtidig noterer administrationen sig, at der er fundet løsninger på problemerne i forhold til renheden af operationsstuerne. Administrationen vurderer, at der er et tilfredsstillende arbejde i projektet i forhold til at nedbringe risikobilledet.

Beskrivelse af risikoemnerne

Nedenfor er en beskrivelse af de enkelte risikoemner. For en uddybning henvises til vedlagte risikorapport.

Ad 1. Manglende fastholdelse af kompetencer i bygherreorganisationen i forbindelse med nedlukningen af projektet

DNU-projektet nærmer sig sin afslutning. Projektafdelingen afvikles d. 31. marts 2019, hvorefter afslutning af de resterende opgaver gennemføres i andet regi. I løbet af 2018 skal bemanningen derfor reduceres væsentligt. I takt med at stillingerne i afdelingen nærmer sig udløb er der en risiko for at de enkelte medarbejdere finder anden beskæftigelse før det planlagte tidspunkt. Dermed er der en risiko for, at der ikke er den nødvendige kapacitet og/eller de nødvendige kompetencer til at løse de resterende opgaver i projektet, som derfor må løses af eksterne konsulenter eller lignende, som dels skal bruge ekstra tid til at sætte sig ind i opgaverne og dels må forventes at være dyrere end egen bemanning. Projektafdelingen arbejder med en række risikoreducerende tiltag, herunder f.eks. samarbejde med andre afdelinger på Aarhus Universitetshospital om overdragelse af opgaver og eventuelt medarbejdere

Risikoen kan indtræffe i forskellig grad, og den er vanskelig at kapitalisere præcist. Hvis der kun er 1/4 af den planlagte bemanning tilbage, kan der blive en merudgift på 2 mio. kr. til eksterne konsulenter og andre ulemper. Der vurderes at være en lav sandsynlighed for, at risikoen indtræffer.

Ad 2. Forum: Manglende kvalificerede ansøgere til prækvalifikation

Der er høj aktivitet i byggeriet, hvilket medfører en risiko for manglende interesse for at blive prækvalificeret til udbuddet af Forum, og at der dermed er færre prækvalificerede end planlagt. Konsekvensen kan være manglende konkurrence, hvilket primært har betydning for kvaliteten af byggeriet, da prisen er fastlåst.

Alternativt kan det være nødvendigt at genudbyde projektet, hvilket medfører forsinkelse og merudgifter til udbuddet. Dette vurderes at medføre en forsinkelse på mindst 6 måneder samt udgifter til revurdering af udbudsmateriale på 4 mio. kr., hvoraf kvalitetsfondsprojektets andel er ca. 20 %. Vurderingen er dog usikker, idet udgiften afhænger af i hvilket omfang, der er behov for at ændre udbudsmaterialet.

Der arbejdes med forskellige risikoreducerende tiltag, herunder dialog med markedet om hvordan, der skabes et hensigtsmæssigt udbudsforløb og attraktive konkurrencevilkår.

Sandsynligheden vurderes at være lav med udgangspunkt i ovenstående tiltag (25 %). Risikoen kapitaliseres derfor for hele Forum projektet til 1 mio. kr. ($0,25 \cdot 4$ mio. kr.). Heraf forventes KF-projektets andel af den kapitaliserede risiko at være 0,2 mio. kr.

Risikobilledet er i forhold til sidste rapportering uændret.

Ad 3. Forum: udbudskravene kan ikke rummes inden for den fastlagte enterprisesum

Regionsrådet godkendte i juni 2017 en udbudsstrategi for Forum, hvor tilbudsgiverne konkurrerer på at levere det bedst mulige byggeri indenfor en på forhånd fastlagt enterprisesum. Der er imidlertid en risiko for, at kravene og ønskerne i udbudsmaterialet ikke kan rummes indenfor den fastlagte enterprisesum.

Konsekvensen af risikoen vedrører både økonomi og kvalitet, da det primært er disse to parametre, der kan skrues på for at skabe balance mellem udbudskrav og enterprisesum. Konsekvensen for tid kan også være betydelig, da manglende sammenhæng kan kræve tid til tilpasning af projektet eller færre muligheder for sanktioner overfor entreprenøren ved manglende overholdelse af tidsplan. Konsekvensen vurderes at være op til 6 måneder.

Sandsynligheden vurderes som lav (25%), idet der arbejdes med en række risikoreducerende tiltag. Risikoen for den kvalitetsfondsfinansierede del af Forum projektet er kapitaliseret til 0,5 mio. kr. ($0,25 \cdot 2$ mio. kr.)

Risikobilledet er i forhold til sidste rapportering uændret.

Ad 4: Samarbejde mellem PA & RG

Projektafdelingen har løbende drøftelser med Rådgivergruppen om samarbejdet i projektet, og om at Rådgivergruppen stiller de nødvendige ressourcer til rådighed for at færdiggøre opgaverne. Der er dog fortsat en risiko for, at der opstår en situation, hvor der ikke er de nødvendige ressourcer til rådighed for at færdiggøre opgaverne. Dette kan skabe behov for at inddrage andre rådgivere, der skal bruge tid på at sætte sig ind i projektet.

Dette vurderes at kunne medføre merudgifter på op til 2 mio. kr. Risikobilledet er i forhold til sidste rapportering forbedret på økonomi. Sandsynligheden vurderes som lav (25%). Risikoen er kapitaliseret til 0,5 mio. kr. ($0,25 \cdot 2$ mio. kr.).

Ad 5. Overskridelse af færdiggørelsestidsplan på N5

Der er en risiko for overskridelse af færdiggørelsestidsplanen for Nord 5. Byggeriet afleveres i februar 2018 iht. tidsplanen og skal ibrugtages i marts 2019.

Forudsætningen for ibrugtagningen er imidlertid, at indkøring af cyklotron til PET/NUK-området kan påbegyndes i 3. kvartal 2018. Desuden skal det sikres, at laboratorierne i byggeriet kan klassificeres i henhold til byggeprogrammet.

Hvis der sker overskridelse af færdiggørelsestidsplanen er der risiko for merudgifter til bygningsdrift og projektledelse frem til at bygningerne kan afleveres til hospitalsdriften. Risikoen vurderes til 2 mio. kr., hvis overdragelse til hospitalet må udskydes 3 måneder. Risikoen vurderes som lav (25 %), idet byggeriet af N5 generelt har overholdt tidsplanen gennem hele forløbet. Risikoen kan dermed kapitaliseres til 0,5 mio. kr.

Risikobilledet er i forhold til sidste rapportering uændret.

Ad 6. Væsentlige mangler ved planlagt overdragelse til driften

Der er en risiko for forsinket ibrugtagning som følge af manglende færdiggørelse af delprojekter efter aflevering fra entreprenørerne og deraf følgende manglende overdragelse til driften.

Den økonomiske risiko er overskridelse af rammen til bemanning af projektorganisationen. Hertil kommer økonomiske risici der er beskrevet i risiko nr. 1, 5,9 og 10. Hvis der opstår yderligere forsinkelse på 6 måneder i forhold til overdragelsen til driften forventes merudgifter på 3,6 mio. kr. Sandsynligheden vurderes som middel (50 %). Risikoen kapitaliseres dermed til 1,8 mio. kr. ($0,50 \cdot 3,6$ mio. kr.). Hertil kommer afledte udgifter for hospitalsdriften.

Risikobilledet er i forhold til sidste rapportering forbedret på økonomi og tid, idet de fleste delprojekter nu er meldt klar til indflytning og der er fundet en løsning på problemstillingen vedrørende renheden af operationsstuerne.

Ad 7. Overskridelse af bevilling i Syd 2

Der er risiko for overskridelse af bevillingen, hvis der kommer yderligere ekstrakrav fra entreprenørerne. Med undtagelse af teknikentreprenøren vurderes ekstrakravene nu at være afklaret. Risikoen kan endvidere indtræffe, hvis der findes ting, der ikke er håndteret rigtigt i projektering og udførsel, og som skal tilkøbes, for at driften kan overtage bygningerne. Den økonomiske risiko er kapitaliseret til 0 mio. kr. excl. konflikt med teknikentreprenøren. Den økonomiske risiko er vurderet som kritisk, da der er en betydelig konflikt med teknikentreprenøren, der i 4. kvartal 2017 har indbragt sagen til voldgiftsretten. Det er usikkert hvilke økonomiske konsekvenser, voldgiften vil have. Denne udgift er ikke indregnet i ovenstående kapitalisering. Der udarbejdes særskilt vurdering vedrørende dette.

Risikobilledet er uændret.

Ad 8. Overskridelse af bevilling som følge af projekteringsfejl S5

Rådgivergruppen har efter Projektafdelingens opfattelse lavet en projekteringsfejl i forhold til krav til betondensitet i bygning til stråleterapien. For at etablere den nødvendige strålebeskyttelse har det været nødvendigt at tilkøbe stålplader i vægge og loft i sidste øjeblik inden udførelsen.

Hændelsen medfører en risiko for overskridelse af bevillingen og tidsplanen. Merudgifter og konsekvens for tidsplanen er afklaret. Der er en forsinkelse på 2 måneder, der ikke forventes at få betydning for det planlagte indflytningstidspunkt. Merudgiften er 4,8 mio. kr., hvoraf ca. 4 mio. kr. vurderes at være et tab på grund af projekteringsfejlen. Den resterende del af merudgiften skulle have været afholdt, hvis byggeriet var projekteret korrekt fra starten. Projekteringsfejlen er meldt til forsikringen. Risikoen for overskridelse af S5-budgettet indtræffer, hvis forsikringsselskabet ikke vil dække merudgiften, og hvis Rådgivergruppen ikke på anden vis kan gøres ansvarlig. Sandsynligheden for manglende forsikringsdækning vurderes som lav. Risikoen kapitaliseres dermed til 1 mio. kr. ($0,25 \cdot 4$ mio. kr.)

Risikobilledet er i forhold til sidste rapportering uændret.

Ad 9. Overskridelse af færdiggørelsestidsplan i Syd 5

Der er en risiko for overskridelse af færdiggørelsestidsplanen for Syd 5, idet hovedentreprenøren pt. er bagud på enkelte opgaver, og det er erfaringen fra andre delprojekter, at der kan opstå forsinkelser op til overdragelsen af byggeriet til driften. Byggeriet skal afleveres i april 2018. Hovedentreprenøren har i 4. kvartal anmodet om en yderligere senere aflevering (ca. 1 måned), da man pt. ikke kan følge tidsplanen.

Hvis der sker overskridelse af færdiggørelsestidsplanen er der risiko for merudgifter til bygningsdrift og projektledelse frem til, at bygningerne kan afleveres til hospitalsdriften. Risikoen vurderes til 1 mio. kr., hvis overdragelse til hospitalet må udskydes 3 måneder. Risikoen vurderes som høj (75%). Risikoen kan dermed kapitaliseres til 0,75 mio. kr.

Risikobilledet er forværret på tid i forhold til sidste rapportering.

Ad 10. Ændring af OP stuer

Det har været nødvendigt at udskyde udflytningen af Akutområdet, da kravene til renhed på operationsstuerne i N3, S3 og N5 ikke har kunnet overholdes med det oprindelige design, hvorfor hospitalsdriftens overtagelse af bygningerne er udskudt.

Der er i 4. kvartal 2017 fundet løsninger på problemerne gennem afprøvning af diverse ændringer i OP-stuerne. Disse løsninger bliver i 1. og 2. kvartal 2018 implementeret i

alle OP-stuer med krav til ultra-ren luft. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt for nærmere beskrivelse af de økonomiske og tidsmæssige konsekvenser.

Ændringerne i OP-stuerne gennemføres i en komprimeret proces. Der er derfor en risiko for merudgifter og forsinkelser i forhold til den fastlagte plan. Der er derudover en risiko for yderligere merudgifter til bygningsdrift, rådgivning og bemanning af projektorganisationen.

Risikoen vurderes at kunne medføre merudgifter på op til 2 mio. kr. Sandsynligheden vurderes til middel (50 %). Risikoen er kapitaliseret til 1 mio. kr. (0,5*2 mio. kr.)

Risikobilledet er forbedret i forhold til sidste rapportering.

Risikovurdering af effektiviseringsarbejdet

I det endelige tilsagn til DNU-projektet er der angivet et effektiviseringskrav på 8 % af driftsudgifterne, hvilket svarer til 475 mio. kr. (2013 pl.). Aarhus Universitetshospital har iværksat en række tiltag for at sikre indfrielse af effektiviseringskravet. Som bilag til DNU's risikorapport ses risikovurderingen af effektiviseringsarbejdet.

5.1.2 Projektets økonomi

For en række del- og underprojekterne er anlægsregnskabet under udarbejdelse. En række andre projekter nærmer sig afslutning således at udarbejdelse af anlægsregnskab kan påbegyndes. Udarbejdelsen af anlægsregnskaber forsinkes generelt af, at det er vanskeligt at få afregnet de sidste opgaver, enten fordi endelig færdiggørelse af f.eks. dokumentation trækker ud eller fordi entreprenøren er langsom til at sende den sidste faktura.

På enkelte delprojekter er der større økonomiske konflikter, som sandsynligvis skal afklares via en voldgift. I det følgende gives en kort status for relevante del- og underprojekter.

Syd 2 er nu klar til indflytning, og den første afdeling er flyttet ind i januar 2018. Der er et betydeligt dagbods krav overfor teknikentreprenøren. Omvendt er der økonomiske krav fra teknikentreprenøren. Teknikentreprenøren har nu sendt klageskrift til Voldgiftsnævnet. Merudgifter som følge af forsinkelsen, herunder rådgiverhonorar, forventes helt eller delvist finansieret af dagboden, men må indtil videre finansieres af en forhøjelse af bevillingen. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet vedr. dette. Konflikten håndteres udenfor anlægsregnskabet, der snart skal udarbejdes, idet den indgår i den samlede interne vurdering af tvister og potentielle voldgiftssager. Eventuelle tab håndteres via de afsatte midler i risikopuljen.

Syd 3 er klar til indflytning med undtagelse af OP-stuerne, der ikke har kunnet leve op til krav om renhed. Den første afdeling flytter ind i første kvartal 2018. Der er

udarbejdet en plan for ombygning af OP-stuerne i S3, så de kan tages i brug i 2. kvartal 2018. Udgifterne til operationsstuerne på S3 afregnes på N5, da anlægsregnskabet for S3 er under udarbejdelse. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet.

Den første indflytning i S4 forventes gennemført i 1. kvartal 2018. De resterende håndværkerudgifter afregnes i takt med at mangler afhjælpes og den udestående dokumentation modtages. Der er generelt enighed med entreprenørerne om den endelige afregning med undtagelse af teknikentreprisen, hvor der er strid om ekstrakrav. Omfanget af konflikten afklares pt. Der er ekstraudgifter til drift af bygningen frem til overdragelse til hospitalsdriften, idet overdragelsen sker senere end planlagt. Desuden er der ekstraudgifter til mindre tilpasninger af det projekterede byggeri og rettelse af fejl, når ting der er besluttet i brugerprocessen ikke er korrekt implementeret i byggeriet. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet.

På S5 afventes fortsat tilbagemelding fra forsikringsselskabet om, hvorvidt merudgift til strålebeskyttelse som følge af projekteringsfejl er forsikringsdækket. Der forventes ekstraudgifter til drift af bygningen frem til overdragelse til hospitalsdriften, idet overdragelsen forventes at ske senere end planlagt. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet.

Der er fortsat tvist vedr. teknikentreprisen på N3. Der er lavet delforlig med teknikentreprenøren om færdiggørelsen, mens regionens dagbods krav og afvisning af ekstrakrav frem til august 2016 forventes afgjort i en voldgiftssag, såfremt entreprenøren anlægger sagen. Konflikten håndteres udenfor anlægsregnskabet for N3, der er under udarbejdelse, idet den indgår i den samlede interne vurdering af tvister og potentielle voldgiftssager. Eventuelle tab håndteres via de afsatte midler i risikopuljen. Konflikten behandles i særskilt, internt notat. N3 er delvist taget i brug. OP-stuerne, har ikke kunnet leve op til krav om renhed. Der er udarbejdet en plan for ombygning af OP-stuerne i N3, så de kan tages i brug i 2. kvartal 2018. Udgifterne til operationsstuerne på N3 afregnes på N5, da anlægsregnskab er under udarbejdelse. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet.

Anlægsregnskabet på N4 forberedes af totalrådgiver. Der er uafklarede tvister med to af entreprenørerne. Disse tvister håndteres udenfor anlægsregnskabet, idet de indgår i den samlede interne vurdering af tvister og potentielle voldgiftssager. Eventuelle tab håndteres via de afsatte midler i risikopuljen.

Anlægsregnskabet for Vare-affald, Forsyningsgangen og Kapel er afleveret til revisionen. Anlægsregnskaber for bevillingerne Byggemodning og Tilbygning til Børneafdelingen er aflagt overfor regionsrådet i december 2017. Anlægsregnskab for Jordkøb er under udarbejdelse. Der er i mindre omfang mer- og mindreforbrug på disse projekter jf. skema 1. Samlet set forventes disse anlægsregnskaber ikke at belaste risikopuljen væsentligt.

Anlægsregnskaberne for N1, N2 og S1 er ligeledes under forberedelse. Der er enkelte uløste tvister med entreprenører. Disse tvister håndteres udenfor anlægsregnskaberne, idet de indgår i den samlede interne vurdering af tvister og potentielle voldgiftssager. Eventuelle tab håndteres via de afsatte midler i risikopuljen. Øvrige mer- og mindreforbrug derudover fremgår af skema 1.

N5 forløber planmæssigt, og der er pt. ikke økonomiske udfordringer i selve byggeriet. Der pågår løbende koordinering af bygherreleverancer, som bl.a. omfatter en leverance af cyklotron til Nuklearmedicin og PET. Som det er tilfældet med operationsstuer i de øvrige delprojekter forventes det, at OP-stuerne i N5 ikke kan leve op til kravene om renhed. Jf. særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet foreslås alle udgifter vedr. OP-stuerne finansieret af en bevillingsforhøjelse på N5.

På N5 forventes der ekstraudgifter til drift af bygningen frem til overdragelse til hospitalsdriften, idet overdragelsen forventes at ske senere end planlagt. Desuden er der ekstraudgifter til mindre tilpasninger af det projekterede byggeri og rettelser af fejl, når ting der er besluttet i brugerprocessen ikke er korrekt implementeret i byggeriet. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet.

Totalrådgiver har opgjort de forbrugte mængder i en af de store kontrakter under delprojektet færdiggørelsesarbejder. Der forventes forbrugt væsentligt færre midler end oprindeligt end udbudt, hvilket resulterer i en besparelse på færdiggørelsesprojektet. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet vedrørende dette.

Totalentreprisen vedr. Forum er sendt i udbud. Ansøgninger vedr. prækvalifikation modtages i 1. kvartal 2018.

Totalentreprise vedr. solceller sendes i udbud i 1. kvartal 2018. Budgettet er blevet revurderet i forbindelse udarbejdelse af udbudsmaterialet. Der vurderes at være behov for at tilføre projektet 1,7 mio. kr. som følge af ændringer i faldsikringen på tagene og et øget kapacitetsbehov. Der henvises til særskilt dagsordenspunkt på marts-mødet.

Indkøb af medicoteknisk udstyr pågår, og der opnås generelt priser der svarer til det forventede eller lidt under det forventede. Budgettet forventes derfor overholdt.

Niveau for centrale reserver ved udgangen af 4. kvartal 2017

Siden 4. kvartal 2016 er der rapporteret i henhold til projektets nye reservestrategi, som blev godkendt af regionsrådet i oktober 2016. Der anvendes en dynamisk model, hvor reservebehovet nedskrives i takt med projektets fremdrift.

Modellen omfatter fire elementer jf. styringsmanualen:

- Der udarbejdes scenarie for reserveforbrug for nybyggeriets delprojekter, som reduceres i takt med der evt. tilføres midler fra centrale til decentrale reserver eller delprojektet er afsluttet, og derfor udgår af modellen. Scenariet viser, at resterende udbudsområder ender på en samlet ufo på 10 % af håndværkerudgifterne, 9 % for projekter uden udgifter til brandtekniske foranstaltninger og 8 % for Syd 5 og Kapellet, som udføres i hovedentreprise, hvor flere rammeentrepriser er lagt ind i kontrakten med hovedentreprenøren.
- Forventning til difference mellem PL-indeks og byggeriets indeksering.
- Ved voldgiftssager vil der i henhold til hensættelsesprincippet i de konkrete del- og underprojekters anlægsregnskaber blive reserveret et beløb til afholdelse af disse udgifter.
- Generel buffer på 2 % af restforbrug.

Prognose for fremtidig træk på de centrale reserver

I forbindelse med prognosen for fremtidig reservetræk skelnes der mellem kapitalisering af kendte risici i projektet jf. risikorapporten for 4. kvartal 2017 og scenarie for fremtidig reservetræk jf. reservestrategien.

Kapitalisering af kendte risici i projektet er baseret på en "Most likely" betragtning af risiciene. Dvs. en vurdering af det mest sandsynlige økonomiske udfald, som dermed er det realistiske bud på det forventede reservetræk, disse risici vil medføre.

Der er implementeret en række udviklingstiltag i arbejdet med risiko- og reservestyringen, og der arbejdes løbende med udvikling af risiko- og reservestyringen i samarbejde med administrationen og regionens øvrige kvalitetsfundsprojekter.

Kapitaliseringen af de kendte væsentlige risici i projektet fremgår af tabellen nedenfor. Der er generelt usikkerhed om de enkelte risici. Risici der kan håndteres via budgettet til uforudsete udgifter i de enkelte delprojekter fremgår som udgangspunkt ikke af nedenstående tabel, idet de ikke forventes at kunne påvirke træk på de centrale reserver.

Reservebehov ultimo 4. kvartal 2017 jf. reservestrategien sammenlignet med kapitaliseringen af projektets kendte risici jf. risikorapporten.

Aktuelt reservebehov pr. 31. december 2017				
(indeks 88,8) mio. kr.	Scenarie i alt for uforudsete udgifter i delprojekter	Reservebehov jf. reservestrategi	Kapitalisering af kendte risici 4. kv. 2017	Risikonummer i risikorapport 4. kvartal 2017
S3	12,2		0,0	
- heraf tilført	-5			
S4	17,4		0,0	
- heraf tilført	-3,7			
N5	8,4		0,5	5
S5	3,9		1,8	8 og 9
- heraf tilført	-0,6			
Øvrige - ikke igangsat	2		0,0	
- heraf tilført	-1,9		0,7	2 og 3
Tværgående			3,8	1, 4, 6 og 10
Scenarie i alt		32,7		
Forventning P/L		0	0,0	
Voldgiftssager, evt. fremtidige		20,0	0,0	
Buffer 2% af restforbrug		8,7	0,0	7
Aktuelt reservebehov i alt		61,4	6,8	

Der redegøres særskilt for større igangværende konflikter og voldgiftssager. DNU styregruppen har valgt at afsætte 20 mio. kr. til eventuelle fremtidige voldgiftssager. Der er stor usikkerhed om den økonomiske vurdering af konflikterne.

Ved udgangen af 4. kvartal 2017 er det aktuelle reservekrav til de centrale reserver ca. 61 mio. kr. jf. reservestrategien.

De økonomiske konsekvenser af projektets kendte risici er ved afslutning af 4. kvartal 2017 kapitaliseret til 6,8 mio. kr. jf. tabellen ovenfor. De 6,8 mio. kr. er det mest sandsynlige udfald, hvis alle de vurderede risici indtræffer. Hvis risiciene indtræffer, vil det være muligt at finansiere dem af de centrale reserver.

Udviklingen i reserver i 4. kvartal 2017

Af nedenstående tabel fremgår ændringer de centrale reserver i 4. kvartal 2017. Der har i 4. kvartal været et træk på de centrale reserver på 23 mio. kr. netto. For en nærmere beskrivelse heraf, henvises til dagsordenspunkter på regionsrådsmøderne den 5. og den 15. december 2017.

Tabel 4: Ændringer i risikopuljen 4. kvartal 2017	
1.000 kr. (Indeks 88,8)	2017
<i>Risikopulje inden regionsrådsmødet december 2017</i>	82.263
<i>Indgående:</i>	1.164
mindreforbrug børneafdeling og byggemodning	1.164
<i>Udgående:</i>	24.251
Merudgifter til rådgivning og omkostninger*	18.851
Forhøjelse af Ufo-budget Forum	1.900
Forberedelse af yderligere etage Forum	3.500
I alt	59.176

* der henvises til dagsordenspunkt på regionsrådsmødet d. 15. december 2017

Ved udgangen af 4. kvartal 2017 er det aktuelle reservebehov for de centrale reserver ca. 61 mio. kr. jf. reservestrategien. Reserverne ved udgangen af 4. kvartal 2017 er 71 mio. kr.

Tabel 5: Reserver efter regionsrådsmødet d. 15 december 2017	
1.000 kr. (Indeks 88,8)	
Risikopuljen	59.176
Justeringsreserven	12.224
Centrale reserver i alt	71.400

Behovet for centrale reserver på projektets nuværende stade er således opfyldt, idet de centrale reserver ved udgangen af 4. kvartal 2017 er ca. 10 mio. kr. højere end det aktuelle reservebehov jf. reservestrategien.

Prognose for indeksudfordringen

Der er realiseret tab på differencen mellem indeksreguleringen af priserne i byggeriet og regionernes anlægs PL. Differencen skyldes bl.a., at regionernes investeringer i udstyr og IT mv. indgår i beregningen af anlægs PL. Disse investeringer har en lavere prisudvikling end byggeriet. Det realiserede tab til og med 2016 for projektet er 83 mio. kr. Der forventes ikke yderligere tab på indeksreguleringer i 2018 og frem.

Forventet udvikling i de centrale reserver i 1. kvartal 2018

Det indstilles i 1. kvartal 2018 til regionsrådet at merudgifter til ombygning af OP stuer til opfyldelse af renhedskrav, færdiggørelse af byggeri og bygningsdrift samt merudgifter til solceller og merforbrug på S2 finansieres af risikopuljen. Samtidig indstilles det, at besparelser på mængder på Færdiggørelsesarbejder tilføres risikopuljen.

I nedenstående tabel fremgår de ændringer, som formelt indstilles indarbejdet i 1. kvartal 2018.

Ændringer i risikopuljen	
1.000 kr. (Indeks 88,8)	
<i>Risikopulje inden regionsrådsmødet 20. marts 2018</i>	59.176
<i>Indgående:</i>	12.552
<i>Mængder færdiggørelsesarbejder</i>	12.552
<i>Udgående:</i>	34.583
<i>OP stuer Nord 5</i>	11.698
<i>Bygningsdrift Nord 5</i>	3.672
<i>Bygningsdrift Syd 3</i>	1.452
<i>Bygningsdrift Syd 4</i>	2.562
<i>Bygningsdrift Syd 5</i>	854
<i>Merforbrug Syd 2</i>	8.368
<i>Færdiggørelse byggeri Nord 5</i>	1.708
<i>Færdiggørelse byggeri Syd 4</i>	2.562
<i>Solceller budget efter byggeprogram</i>	1.707
I alt	37.145

Det forventes at de centrale reserver ved udgangen af 1. kvartal 2018 er på 49 mio. kr.

Tabel 2: Reserver efter regionsrådsmødet d. 20. marts 2018	
1.000 kr. (Indeks 88,8)	
Risikopuljen	37.145
Justeringsreserven	12.224
Centrale reserver i alt	49.369

Forudsat at ovenstående ændringer godkendes vil reservebehovet jf. reservestrategien alt andet lige blive reduceret med ca. 25,8, mio. kr. i 1. kvartal 2018, så det i alt er ca. 36 mio. kr. ved udgangen af 1. kvartal 2018. Dermed fortsat er de centrale reserver fortsat ca. 13 mio. kr. større end reservebehovet jf. reservestrategien.

Forventet reservebehov ultimo 1. kvartal 2018		
(indeks 88,8) mio. kr.	Scenarie i alt for uforudsete udgifter i delprojekter	Reservebehov jf. reservestrategi
S3	12,2	
- heraf tilført	-5,0	
- tilførsel 1 kvartal 2018	-1,5	
- tilførsel 1 kvartal 2018 OP	-5,7	
S4	17,4	
- heraf tilført	-3,7	
- tilførsel 1 kvartal plads N5	-1,9	
- tilførsel 1 kvartal	-5,1	
N5	8,4	
- tilførsel 1 kvartal	-5,4	
- tilførsel 1 kvartal 2018 OP	-3,1	
S5	3,9	
- heraf tilført	-0,6	
- tilførsel 1 kvartal	-0,9	
Øvrige - ikke igangsat	2,0	
- heraf tilført	-1,9	
- tilførsel 1 kvartal		
Tværgående		
Scenarie i alt		9,1
Forventning P/L		0,0
Voldgiftssager, evt. fremtidige		20,0
Buffer 2% af restforbrug		8,7
Reduktion vedr. forbrug 1. kv. 2018		-2,0
Aktuelt reservebehov i alt		35,8

Øvrige reserver

Udover de centrale reserver er der et Besparelses- og prioriteringskatalog. Det blev i december 2017 indstillet til regionsrådet at Patienthotellets 1. del indarbejdes som en del af Forum-projektet. På samme regionsrådsmøde blev der godkendt nye emner på besparelses- og prioriteringskataloget.

Tabel 4: Besparelseskatalog		
Emne	Mio. kr. (Indeks 88,8)	Frist for beslutning
Færdiggørelsesarbejder, kvalitet af p-pladser og udenomsarealer	3	Juni 2018
Medicotekniske anskaffelser, opfyldelse af færre ønsker om opgradering	8	Juni 2018
IT	5	September 2018
Saldo	16	

Besparelseskatalogets emner vedr. medico og It, er emner der ligger ud over kravet til anskaffelser i tilsagnsrammen. Tilsagnsrammekravet til anskaffelser vil således fortsat være overholdt efter eventuel indløsning af emnerne.

Decentrale reserveniveau

Der er i løbet af 2017 sket en afklaring af størstedelen af fremsatte ekstrakrav i flere af del-/underprojekterne jf. risikorapporten. Der vil fortsat være særlig opmærksomhed på overholdelsen af de enkelte del- og underprojekters ufo-budget, hvilket denne rapportering og risikorapporteringen også afspejler.

Der pågår et arbejde med at afklare i hvilket omfang der kan opnås godtgørelse af energiafgifter på energiforbruget i byggeprojektet. Der er ikke i skema 1 indregnet forventninger til refusion for energiafgifter. Dette gøres når der grundlaget er klarlagt.

Gennemgang af skema 1

Konsekvensen af de forventede bevillingsændringer, er indarbejdet i skemaet under kolonne d, "Forventet resterende udgifter til bevilling". Derudover indeholder kolonne d afvigelser der håndteres i forbindelse med aflæggelsen af anlægsregnskaberne.

Solcelleanlæg

Udbudsmateriale er udarbejdet og materiale til VVM-screening er sendt til Aarhus Kommune. Udbudsmateriale forventes udsendt i 1. kvartal 2018.

Færdiggørelsesgrad

Da der i slutningen af 3. kvartal ikke har kunnet opnås de ønskede resultater i renhedstest på OP stuer har hospitalsledelsen besluttet at udsætte indflytning af Akutafdelingen og en række afdelinger med tæt tilknytning til Akutafdelingen, som

skulle have været gennemført i oktober 2017. På en række andre milepæle i projektet er der dog den forventede fremdrift, og der er indflytningstilladelse på alle byggerier der er afleveret fra entreprenørerne. Dermed er en række problemer i delprojektet løst jf. risikorapporten.

Opgørelsen af den realiserede færdiggørelsesgrad tager udgangspunkt i bygge- og projektlederens vurdering. Det betyder, at der kan være en større afvigelse mellem planlagt og realiseret fremdrift, da den realiserede færdiggørelsesgrad bygger på subjektive vurderinger. Den realiserede færdiggørelse for Færdiggørelsesarbejder IT, medico, Grundkøb og planlægningsbevillingen er med udgangspunkt i den økonomiske fremdrift. Den planlagte færdiggørelsesgrad for Færdiggørelsesarbejder er ikke opdateret med effekten af de ovenfor nævnte mindremængder

De afvigelser som fremkommer i skema 1 er dermed ikke nødvendigvis et udtryk for forsinkelser, men kan ligeledes skyldes, at der er en subjektiv vurdering på den realiserede færdiggørelsesgrad. De steder hvor der er forsinkelser eller andre forklaringer på afvigelserne på igangværende projekter, vil blive gennemgået i afsnit 5.1.3.

Den planlagte færdiggørelsesgrad er baseret på tidsplanen. Der er således udarbejdet en prognose med udgangspunkt i de enkelte projekters tidsplaner, som viser det forventede forløb i forhold til deres udgiftsprofil.

Disponeringer

Disponeringerne i skema 1 viser, hvad der er indgået bindende kontrakter på af det samlede budget. Lønningerne til projektafdelingens ansatte samt bygherrerådgiveren er ikke med i disponeringerne.

Forum

Projektet blev godkendt af regionsrådet d. 15. december 2017, herunder indarbejdelsen af patienthotel som en integreret del af Forum. Udbudsmateriale udsendes i 1. kvartal 2018.

I forbrugsopgørelse vedr. Forum indgår der i skema 1 poster som skal udgiftsfordeles med Forum projektets øvrige interessenter, der er ligeledes afholdt udgifter udenfor projektet som skal udgiftsfordeles med kvalitetsfondsprojektet. Dette gøres i 1. kvartal 2018 ud fra de endelige fordelingsnøgler.

Skema 1: Status på økonomi og byggefremdrift pr. 31. december 2017

PL indeks 113,31	Samlet bevilling pr. aktuelt kvartal		Forbrug og udgiftsbehov					Byggeriets fremdrift (stade)	
	Oprindeligt budget	Korrigeret budget (1)	Forbrug til dato	Disponeret (3)	Forventet resterende udgifter til bevilling	Forventet samlet forbrug	Evt. difference: korrigeret budget og forventet forbrug	Planlagt færdiggørelsesgrad	Realiseret færdiggørelsesgrad
	Udbetalings-anmodning	(a)	(b)	(c)	(d)	(e=b+c+d)	(a-e)		
2017-pl									
Bevillingsoversigt	----- Mio.kr. -----							-----Pct.-----	
Delprojekt Akut									
Underprojekt Nord 1	744,9	785,2	783,0	1,3	0,0	784,3	0,9	100%	99%
Underprojekt Nord 2 (4)	716,8	757,5	758,3	0,0	-0,7	757,6	-0,1	100%	100%
Underprojekt Nord 3 (6)	213,2	275,0	275,3	0,0	-0,3	275,1	-0,1	100%	98%
Underprojekt Nord 4 (5)	384,2	405,4	407,9	1,9	-1,9	407,9	-2,5	100%	100%
Delprojekt Hoved-Neuro	343,0	346,7	325,7	26,6	13,9	366,2	-19,5	94%	94%
Delprojekt Abd/Infl.									
Underprojekt Syd 1	374,1	393,0	393,6	1,1	0,0	394,7	-1,7	100%	99%
Underprojekt Syd 2	750,8	834,6	837,4	4,7	2,3	844,5	-9,9	100%	98%
Underprojekt Syd 3	403,3	375,5	375,7	1,1	0,2	377,0	-1,5	100%	100%
Underprojekt Syd 4	461,0	613,7	596,2	10,9	12,6	619,8	-6,0	100%	97%
Kapel	0,0	23,6	23,9	0,0	0,0	23,9	-0,3	100%	100%
Delprojekt Onkologi	70,4	190,0	172,3	17,0	1,6	190,9	-0,8	91%	92%
Forum	194,9	73,1	8,8	0,0	64,3	73,1	0,0	3%	3%
Patienthotel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%	0%
Landskab, byggemodn. & Infrastruktur									
Anlæg- og kloakering	176,2	93,3	93,3	0,0	0,0	93,3	0,0	100%	100%
Færdiggørelsesarbejder	246,9	343,1	286,9	20,9	20,6	328,4	14,7	83%	83%
Vareforsyning BYG	203,7								
Forsyningsgangen	0,0	129,0	129,2	0,0	0,0	129,2	-0,2	100%	100%
Vare/affald	0,0	62,6	65,7	0,0	0,0	65,7	-3,1	100%	100%
Rørpost	0,0	56,5	50,9	5,1	0,6	56,5	0,0	91%	94%
Byggeriets Fælles Faciliteter	0,0	175,9	175,5	0,2	0,2	175,9	0,0	100%	99%
Anskaffelser									
Medicoteknik	407,9	347,1	169,9	19,6	157,6	347,1	0,0	52%	49%
IT	276,5	208,0	187,0	0,0	21,0	208,0	0,0	90%	89%
Grundkøb	17,7	12,2	11,6	0,0	0,0	11,6	0,6	100%	100%
Planlægningsbevilling	491,1	491,9	473,7	1,5	16,7	491,9	0,0	97%	96%
Fase 0									
RCV-intensiv	222,3	80,6	80,6	0,0	0,0	80,6	0,0	100%	100%
Sterilcentral	83,3	82,9	82,9	0,0	0,0	82,9	0,0	100%	100%
DNU Tilbygning Børneafd.	0,0	40,8	40,8	0,0	0,0	40,8	0,0	100%	100%
DNU, Administrationsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Ufordelte	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		
Procesenergi/solceller	0,0	18,5	1,3		18,9	20,2	-1,7	3%	3%
Ufordelt	6,2	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		
Risikopulje	362,8	68,2	0,0		36,9	36,9	31,3		
Justeringsreserve	45,3	14,1	0,0		14,1	14,1	0,0		
PL reserve (2)	-1,4	6,7	0,0		6,7	6,7	0,0		
I alt investeringsramme	7.195,2	7.304,6	6.807,5	111,9	385,2	7.304,6	0,0	93%	92%

1) Korrigeret budget pr. 31.12.2017

2) Den negative PL reserve i oprindeligt budget, opstår som følge af den endelig regulering af anlægs pl for 2011 og 2012

3) Disponeringerne ift. rådgiver er udført de indgået aftaler. Der vil senere komme en regulering i forbindelse med licitation

4) Den negative forventning er afventning af kreditnotaer samt omkonteringer

5) Den negative forventning er vedr. indbetaling vedr. forsikring

6) Den negative forventning er vedr. omkonteringer

Projektøkonomi og udgiftsprofil

Skema 2 viser projektøkonomien og udgiftsprofilen fordelt på del-/underprojekter over projektets levetid. I status kolonnen er der angivet, hvilken fase del-/underprojektet befinder sig i. 2007 til 2017 er regnskabstal mens 2018 og frem er budgettal.

Godkendte indarbejdede ændringer i projektet

Der er i 4. kvartal 2017 foretaget en række ændringer. Det fremgår af nedenstående sag i regionsrådet.

Regionsrådsmødet den 15. december 2017: DNU: Godkendelse af byggeprogram og bevillinger vedrørende Forum og et opdateret besparelses- og prioriteringskatalog for DNU-projektet.

Udgiftsprofil

Udgiftsprofilen er opdateret i december 2017, efter regionsrådet godkendte indstillingen af Forum projektet. Den opdaterede udgiftsprofil sendes i 1. kvartal 2018 til Sundheds- og Ældreministeriet godkendelse.

Det realiserede forbrug i 4. kvartal 2017 er på 173 mio. kr. og dermed lidt mindre end hvad der fremgår af senest godkendte udgiftsprofil. Årsagen er mindre betalingsforskydninger på en række delprojekter, herunder tilbagehold på entreprenørbetalinger indtil mangleudbedring foretages, samt langsommelighed i fremsendelsen af entreprenørernes slutfakturaer.

PL reserve

Kvalitetsfondsprojekternes tilsagnsrammer pl reguleres jf. regnskabsinstruksen for kvalitetsfondsprojekterne med anlægs pl (basisår 2009). Entreprisebevillinger reguleres jf. fastpriscirkulæret med byggeomkostningsindekset (basisår 2009) mens delrammerne til IT og medico pl reguleres med anlægs pl, hvor regionen kan vælge 2014 som basisår, hvilket svarer til den faktiske prisudvikling.

I skema 1 og 2 er "pl reserve" udtryk for den forskel der opstår, når bevillinger reguleres efter byggeomkostningsindekset og tilsagnsrammen reguleres efter anlægs pl. Realiserede pl forskelle for afsluttede år hensætter projektet til i efterfølgende år, hvorfor skemaerne viser forskellen med fradrag af hensættelser.

I skema 2 er beregningen for årene 2018 og frem med udgangspunkt i indeksene for 201. For 2018 og frem er der forudsat, at byggeomkostningsindekset udvikler sig med samme %-sats som anlægs pl. De afgivne bevillinger for 2018 og frem er derfor ikke direkte sammenlignelige med skema 2.

Skema 2. Projektkøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet pr. 31. december 2017

2007 til 2017 i løbende priser, 2018 til 2022 i 2018 pl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	I alt	I alt 09-pl*	Andel af total, pct.	Status:
	Mio. kr.																			
PL indeks	100,00	100,00	100,00	101,00	102,82	105,39	106,55	108,15	110,20	111,74	113,31	115,91	115,91	115,91	115,91	115,91				
Bevillingsoversigt																				
<u>Delprojekt Akut</u>																				
Underprojekt Nord 1	0,0	0,0	0,0	0,0	82,8	64,6	198,9	234,9	132,2	21,7	6,8	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	744,1	693,0	10,7%	Regnskab aflægges
Underprojekt Nord 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,1	87,9	276,5	281,9	40,6	12,9	-0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	728,0	668,5	10,4%	Regnskab aflægges
Underprojekt Nord 3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,3	63,4	150,1	35,2	11,1	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	266,8	242,7	3,8%	Udførelse
Underprojekt Nord 4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1	15,2	148,5	163,6	43,5	18,5	-2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	391,7	357,8	5,6%	Udførelse
<u>Delprojekt Hoved-Neuro</u>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	3,8	0,0	12,5	20,3	142,0	142,8	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0	343,6	306,0	4,7%	Udførelse
<u>Delprojekt Abd/Infl.</u>																				
Underprojekt Syd 1	0,0	0,0	0,0	0,0	37,0	40,3	98,7	153,0	34,4	7,8	1,0	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	371,6	346,9	5,4%	Regnskab aflægges
Underprojekt Syd 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,5	242,4	351,5	143,2	34,7	-2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	808,5	736,5	11,4%	Udførelse
Underprojekt Syd 3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,5	68,2	154,5	104,3	27,4	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	365,6	331,4	5,1%	Udførelse
Underprojekt Syd 4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,4	20,6	154,0	285,5	117,8	17,9	0,0	0,0	0,0	0,0	604,3	541,6	8,4%	Udførelse
Kapel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,2	3,3	15,3	4,1	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	23,3	20,8	0,3%	Regnskab aflægges
<u>Delprojekt Onkologi</u>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	4,6	6,6	77,4	80,5	18,1	0,0	0,0	0,0	0,0	188,9	167,7	2,6%	Udførelse
<u>Forum</u>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	-0,9	2,7	3,8	1,5	14,2	20,4	25,8	74,4	64,5	1,0%	Skitseprojekt
<u>Patienthotel</u>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
<u>Landskab, byggemodn. & Infrastruktur</u>																				
Anlæg- og kloakering	0,0	0,0	0,0	0,0	36,6	46,6	21,8	7,2	-26,7	-0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	85,1	82,3	1,3%	Regnskabsaflagt
Færdiggørelsesarbejde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	34,3	97,8	46,7	43,2	47,1	57,5	0,0	0,0	0,0	0,0	335,0	302,8	4,7%	Udførelse
<u>Vareforsyning BYG</u>																				
Forsyningsgangen	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	7,8	33,1	98,8	-23,4	0,5	1,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	121,9	113,9	1,8%	Regnskab aflægges
Vare/affald	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,9	52,2	1,1	0,9	1,6	-3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	59,5	55,2	0,9%	Regnskab aflægges
Rørpost	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	14,2	17,3	10,1	1,6	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	55,0	49,9	0,8%	Udførelse
<u>Byggeriets Fælles Faciliteter</u>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	68,6	39,1	29,7	28,6	2,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	168,4	155,2	2,4%	Regnskab aflægges
<u>Anskaffelser</u>																				
Medicoteknik	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	3,2	4,2	19,0	18,7	113,7	181,2	0,0	0,0	0,0	0,0	349,2	306,3	4,8%	Udførelse
IT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,1	22,2	45,4	32,2	27,9	36,1	21,5	0,0	0,0	0,0	0,0	202,3	183,6	2,8%	Udførelse
<u>Grundkøb</u>	0,9	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	7,4	4,6	-2,3	-0,4	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	11,5	10,8	0,2%	Regnskab aflægges
<u>Planlægningsbevilling</u>	14,3	71,6	103,2	136,0	-6,9	9,9	24,5	4,5	17,3	26,9	28,0	12,2	6,3	0,0	0,0	0,0	447,9	434,1	6,7%	
<u>Fase 0</u>																				
RCV-intensiv	0,0	0,0	7,5	61,8	89,7	32,9	3,2	-128,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,4	71,2	1,1%	Regnskabsaflagt
Sterilcentral	0,0	0,0	0,0	25,0	40,3	6,0	3,1	0,8	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	75,1	73,2	1,1%	Regnskabsaflagt
DNU Tilbygning plan 2 og 3 Neonatala	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,1	7,1	0,4	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,4	24,3	0,4%	Regnskabsaflagt
DNU Tilbygning plan 1, kontorer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,2	-0,7	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,7	11,7	0,2%	Regnskabsaflagt
DNU, Administrationsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
Procesenergi/solceller	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	17,6	0,0	0,0	0,0	0,0	18,9	16,3	0,3%	Skitseprojekt
Ufordelt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
Risikopolie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	57,6	12,1	0,0	0,0	0,0	69,7	60,2	0,9%	
Justeringsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4	12,4	0,2%	
PL reserve**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	5,9	0,1%	
I alt Udgiftsprofil	15,2	71,7	110,6	222,8	284,4	280,9	704,0	1.497,3	1.576,4	1.071,7	693,4	428,0	20,0	14,2	20,4	25,8	7.036,8	6.446,6	100,0%	
<i>Ændring Økonomiaftale 2017</i>											-73,5	73,5								
Investeringsramme	15,2	71,7	110,6	222,8	284,4	280,9	704,0	1.497,3	1.576,4	1.071,7	619,8	501,5	20,0	14,2	20,4	25,8	7.036,8	6.445,1		
- heraf change request	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
- heraf reserver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	75,0	12,1	1,2	2,4	2,4	93,0	80,2	1,3%	
- heraf reserve til PI regulering**	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	5,9	0,1%	
- heraf IT, udstyr, apparatur mv.																				
***	0,0	0,0	2,2	7,6	45,7	39,1	39,7	86,0	186,1	132,7	186,6	220,8	0,0	1,1	0,0	0,0	947,8	916,7	14,4%	

* I kolonnen ialt 09 pl investeringsrammen er, som følge af forskelle mellem pl regulering og tilbagediskonteringsfaktor, ikke sammenlignelig med projektets anlægsoverslag

** Den samlede beregnede PI forskel er placeret i 2018 - posten forventes udlicnet med endelig anlægs pl for 2017.

*** Opgørelsen af anskaffelser i 2017 er foreløbig

5.1.3 Byggeriets fremdrift

Der vil i dette afsnit være fokus på fremdriften på de del- og underprojekter, som er i udførelse. Der vil ikke være en uddybning af de projekter, som forløber planmæssigt.

Der er i hovedtidsplanen en tidsbuffer i hvert underprojekt. Anvendelse af denne tidsbuffer har ikke indflydelse på udflytningstidsplanen.

Nord 3

Der er modtaget indflytningstilladelse og byggeriet er taget i brug til administrative funktioner. Kliniske funktioner (OP-stuer) er planlagt indflyttet i 2. kvartal 2018.

Nord 4

Der er modtaget indflytningstilladelse, og byggeriet er delvist taget i brug.

Nord 5

Nord 5 forløber planmæssigt. Der er planlagt aflevering i 1. kvartal 2018. Der færdigprojekteres faciliteter til cyklotroner.

Syd 2

Der er modtaget indflytningstilladelse. De første funktioner er indflyttet i januar 2018.

Syd 3

Der er modtaget indflytningstilladelse. De første funktioner er planlagt indflyttet i 1. kvartal 2018.

Syd 4

Der er modtaget indflytningstilladelse og det forventes at Syd 4 tages i brug i marts 2018.

Syd 5

Den ene af de to bygninger i S5 er forsinket på grund af, at strålebeskyttelsen har skullet forbedres. Færdiggørelsestidsplanen med indflytning marts 2019 forventes fortsat overholdt.

Færdiggørelsesarbejder

Færdiggørelsesarbejderne følger aktiviteterne i byggeprojekterne, herunder etablering af gårdhaver, veje og parkeringspladser. De resterende opgaver forventes afsluttet i forbindelse med færdiggørelse af S5, N5, DCPT og Psykiatrisk Center i 2018.

Rørpost

Rørpostanlægget er ibrugtaget i 4. kvartal 2017 i de udbudsområder hvor byggeriet er færdigt. Udførsel i de resterende områder pågår.

Planlægningsbevillingen

Projektafdelingen DNU lukkes ned i 1. halvår 2019. I budgettet til Forum er der afsat budget til drift af bygherreorganisationen af Forumprojektet.

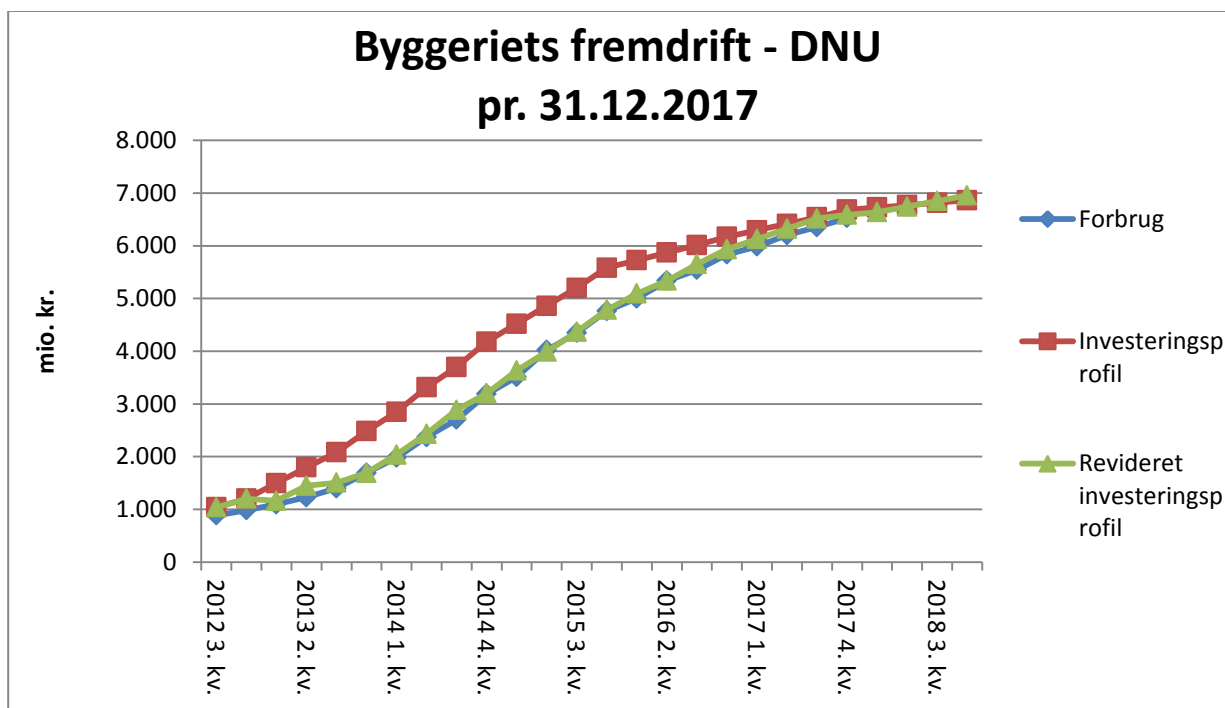
II

IT-projektet forventes afsluttet i 2018. De fleste aktiviteter afsluttes i 1. kvartal 2018. Servicelogistiksystemet er taget i brug i dele af hospitalet, mens implementering i de resterende dele af nybyggeriet pågår. Desuden udestår opsætning af skærme i de nybyggerier, der endnu ikke er afleveret fra entreprenøren.

I bilag 3 er der en figur, som illustrerer projektets tidsmæssige status. Igangværende underprojekter er markeret med en farve – grøn, gul og rød alt efter, hvordan projektet forløber. Af tidsplanen fremgår det, at der enkelte steder er overlap mellem faserne. Disse overlap skyldes, at den tidsmæssige fremdrift er udarbejdet på kvartaler og ikke måneder. Der kan eksempelvis være afsluttet dispositions- og projektforslag i samme kvartal, men en anden måned hvor for- og hovedprojekt påbegyndes.

Derudover skal det bemærkes, at investeringsprofilen (skema 2) ikke nødvendigvis har samme afslutningstidspunkt som figuren i bilag 3. Dette skyldes, at der er en periode, hvor byggeriet er afsluttet, men hvor mangler skal udbedres og indflytningen skal påbegyndes. Der er et tilbagehold i betalingen til entreprenørerne, indtil manglerne er udbedret. Der er samtidig indlagt en tidsbuffer, hvis der skulle opstå en forsinkelse i byggeriet eller levering af bygherreleverancer.

Figur 5.1.3 Byggeriets økonomiske fremdrift

5.1.4 Kvalitet og indhold

I 4. kvartal 2017 har der ikke været væsentlige ændringer i DNU projektet i forhold til det kvalitetsniveau og de funktionskrav, der er stillet i forbindelse med tilsagnet om støtte fra kvalitetsfonden.

5.2 Om- og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg

Styringsmanualen for Om og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg er senest ajourført og godkendt af Regionsrådet den 5. december 2017.

Styringsmanualen ajourføres løbende i forhold til byggeriets aktuelle fase og eksisterende praksis.

Det følgende indeholder en risikovurdering samt en gennemgang af økonomi og fremdrift for Om- og tilbygningen af Regionshospitalet Viborg.

Der er vedlagt en risikorapport for RHV-projektet for 4. kvartal 2017.

5.2.1 Risici

Vedlagte risikorapportering for kvalitetsfondsprojektet på Regionshospitalet Viborg for 4. kvartal 2017 er udarbejdet af bygherrerådgiveren Moe på baggrund af dialog med bl.a. Projektafdelingen på Regionshospitalet Viborg og totalrådgiveren "Projektgruppen Viborg". Den samlede risikovurdering for de enkelte risici angives i form af en farveskala, hvor den overordnede betydning af farveskalaen er:

- Grøn = Ikke kritisk
- Gul = Observation
- Rød = Kritisk

Nedenstående tabel viser risikobilledet i Viborg-projektet i 4. kvartal 2017 og udviklingen i risici siden 3. kvartal 2017. Risikoemnerne "følge ved for sen tilretning af fejl og mangler i projektmaterialet" og "forlænget drift af skurby/byggeplads er lukkede siden sidste kvartal, og der er identificeret 1 ny risiko: "Manglende koordinering og afklaring af bygherreleverancer", som indgår i tabellen som nr. 8.

NR.	RISIKOEMNE	ØKONOMI	TID	KVALITET
1	Divergens mellem PL-regulering og byggeindeks	Uændret	Uændret	Uændret
2	Stigende markedspriser for hospitalsbyggeri	Uændret	Uændret	Uændret
3	Økonomiske udfordringer som følger af fejl og mangler i projektmaterialet	Nedskrevet	Uændret	Uændret
4	Forsinket færdiggørelse af ventilationsprojektet	Uændret	Uændret	Uændret
5	Forlænget byggeperiode	Uændret	Øget	Uændret
6	Commissioning	Uændret	Uændret	Uændret
7	Manglende løsning for præparationslaboratorium til Fysiologi	Uændret	Uændret	Uændret
8	Manglende koordinering og afklaring af bygherreleverancer	Ny	Ny	Ny

Samlet vurderer Administrationen, at der fortsat skal være et stort fokus på risikoniveauet i projektet. Det vurderes, at projektet er opmærksom på de identificerede risici, og handler på dem.

Nedenfor er en kort beskrivelse af de enkelte risikoemner. For uddybning af de enkelte risikoemner henvises til vedlagte risikorapport.

Ad. 1 Divergens mellem PL-regulering og byggeindeks

Det er en generel risiko for alle kvalitetsfondsprojekter, at staten regulerer kvalitetsfondsprojekternes totalrammer med anlægs pris- og lønindekset frem for byggeomkostningsindekset. Da det er usikkert, hvorledes de to indeks vil udvikle sig i fremtiden, kan man ikke forudsige den endelige økonomiske konsekvens for projektet, men omfanget af divergensen mellem de to indeks vurderes kvartalsvist.

Den seneste vurdering af tabet for projektet er 16 mio. kr. i projektets løbetid. Heraf er 11,9 mio. kr. realiseret, hvilket fremgår af projektets anlægsoverslag. Pr. december 2017 forventes det, at den resterende økonomiske udfordring er på 4,1 mio. kr. med en sandsynligheden på 100% for at den indtræffer. Finansieringen vil ske via projektets justeringsreserve, hvortil der er afsat en pulje til formålet.

Ad 2. Stigende markedspriser for hospitalsbyggeri

Samtlige afholdte licitationer på Regionshospitalet Viborgs Delprojekt 2, Akutcenteret, har vist stigende markedspriser, også mere end hvad det almindelige byggeomkostningsindeks tilsiger. Dette forhold giver anledning til, at budgettet for den resterende entreprise vurderes risikofyldt, og at der afsættes reserver herefter.

Der udestår pt. udbud af én entreprise på DP2 (Akutcenteret), nemlig landskab. Risikoen er i 4. kvartal 2017 vurderet til 0,6 mio. kr. Sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 90%, så risikoen er kapitaliseret til 0,5 mio. kr.

Ad. 3 Økonomiske udfordringer som følge af fejl og mangler i projekt materialet

I DP2 har der været en række ekstraordinære udfordringer i selve udførelsen på grund af fejl og mangler i projekt materialet.

Der er en risiko for, at reserverne i Delprojekt 2, Akutcenteret, udfordres af yderligere fejl og mangler i projekt materialet.

Der bliver stadig fundet nye fejl og mangler i projekt materialet og dette på trods af, at der gentagende gange er blevet foretaget flere granskninger af materialet. De enkelte mangler bliver løbende håndteret efterhånden som de opdages.

Det er dog uvist, hvor meget disse endnu ikke kendte mangler må forventes at beløbe sig til.

Der afholdes månedlige møder med byggeledelsen, hvor seneste udvikling i fejl og mangler gennemgås. PA har gentagne gange over for byggeledelsen og totalrådgiver italesat vigtigheden af totalrådgivers bidrag ind i forhandlingerne med entreprenørerne omkring fejl og mangler i projektmaterialet.

Risikoniveauet vurderes i forhold til kvartalsrapporten for 3. kvartal 2017 uændret på både tid og kvalitet. Risikoen for at der opstår yderligere udgifter som følge af fejl og mangler i projektmaterialet er i 4. kvartal 2017 vurderet til 20,5 mio. kr., hvilket er en mindre nedjustering siden 3. kvartal 2017. Sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 90%, hvorfor risikoen er kapitaliseret til 18,5 mio. kr.

Ad. 4 Forsinket færdiggørelse af ventilationsprojektet

Ventilationsentreprenøren i Delprojekt 2, Akutcenteret, ser sig ikke i stand til at færdigprojektere ventilationsprojektet indenfor den aftalte tidsfrist pga. manglende projektafklaring ved totalrådgiver. Der er således en risiko for, at den samlede byggetidsplan ikke overholdes, såfremt forholdet ikke løses. Ventilationsentreprenøren har fremsat krav om kompensation for forøgede projekteringsudgifter. Risikoen for refleksforsinkelser, hos de øvrige entreprenører, behandles i særskilt risikoemne vedr. forlænget byggeperiode.

Det er aftalt, at procesplan for færdigprojektering af ventilationsanlægget skal revideres af totalrådgiveren og ventilationsentreprenøren, under hensyntagen til byggeriets aktuelle byggetidsplan. Der afholdes løbende afklaringsmøder med totalrådgiver og ventilationsentreprenøren

Risikoniveauet vurderes uændret på tid og kvalitet. Den økonomiske konsekvens af forholdet er i 4. kvartal 2017 vurderet til 1 mio. kr. mens sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 90%, hvorfor risikoen er kapitaliseret til 0,9 mio. kr.

Ad. 5. Forlænget byggeperiode

Forsinkelser af byggeaktiviteter på den kritiske vej i byggeriet kan medføre en forlængelse af byggeperioden for de enkelte entrepriser med efterfølgende krav om økonomisk kompensation.

Der er et stort fokus på, at manglende projektmateriale tilvejebringes. Herudover undersøges der forskellige muligheder for evt. forcering.

Byggeledelsen har i 4. kvartal konstateret forsinkelser i byggeriet som vurderes til at have en samlet varighed på 4 måneder.

Bygherre og byggeledelsen har, som led i en større øvelse vedr. tid låst byggetidsplanen i en ny procesplan. I forlængelse heraf har byggeledelsen varslet krav om dagbod.

Risikoniveauet vurderes i forhold til kvartalsrapporten for 3. kvartal 2017 uændret på økonomi, og kvalitet, men øget på tid. Risikoen er i 4. kvartal 2017 vurderet til 22 mio. kr. Sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 90%, hvorfor risikoen er kapitaliseret til 19,8 mio. kr.

Ad 6. Manglende eller forsinket commissioning

Tidsplanen for commissioning-arbejdet i forbindelse med ibrugtagningen af akutcenteret i DP2, er komprimeret og såfremt indreguleringen af diverse anlæg i byggeriet giver udfordringer, er der risiko for, at dette vanskeliggør eller får tidsmæssige konsekvenser for ibrugtagningen i forhold til Akutcentret.

Der afholdes faste ugentlige møder i commissioning-gruppen, hvor centrale nøglepersoner fra såvel projektorganisationen som driften deltager. Herudover inddrages relevant erfaring fra lignende projekter. Hospitalsledelsen har styrket projektledelsen med byggestrategiske og byggefaglige kompetencer, der bl.a. vil kunne bidrage indenfor commissioning og idriftsættelse. Byggechefen fra DNU er således nu blevet tilkoblet projektet.

Såfremt det nødvendige commissioning-arbejde ikke er igangsat eller bliver forsinket, vurderes det, at kunne forsinke ibrugtagningen 1-3 måneder. Ved udarbejdelsen af denne rapport, skrider commissioning-arbejdet frem som aftalt.

Risikoniveauet vurderes i forhold til kvartalsrapporten for 3. kvartal 2017 uændret på økonomi, tid og kvalitet. Risikoen er i 4. kvartal 2017 vurderet til 2 mio. kr. Sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 50%, hvorfor risikoen er kapitaliseret til 1 mio. kr.

Ad 7. Manglende løsning for præparationslaboratorium til Fysiologi

Der er i forbindelse med hovedprojektet konstateret, at det projekterede præparationslaboratorium til medicinpræparation ikke er projekteret i den rette renhedsklasse. Det projekterede rum lever således ikke op til den nødvendige renhedsklasse. Der udestår at finde en løsning til at håndtere udfordringen, og frem til denne findes udgør forholdet en risiko.

PA er i dialog med totalrådgiver med hensyn til at klarlægge muligheder for omprojektering, alternativt at købe en ekstern rådgiver til at håndtere udfordringen

Risikoniveauet vurderes i forhold til kvartalsrapporten for 3. kvartal 2017 uændret på økonomi, tid og kvalitet. Risikoen er i 4. kvartal 2017 vurderet til 4 mio. kr. Sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 60%, hvorfor risikoen er kapitaliseret til 2,4 mio. kr.

Ad. 8. Manglende koordinering og afklaring af bygherreleverancer

Såfremt planforudsætningerne for bygherreleverancer ændres, vil det medføre en risiko for tid og økonomi. Risikoen kan eksempelvis opstå, hvis der kommer nye specifikationer til bygherreleverancer, som afviger fra det planlagte, således der eksempelvis skal ske ombygninger eller tilpasninger til nyt udstyr efter selve byggeriet er afsluttet. Det vil påvirke den efterfølgende ibrugtagning.

For at imødegå denne udfordring udarbejdes tidsplan for bygherreleverancer på baggrund af byggeriets tidsplan, således bygherreleverancerne koordineres ind i byggeriets samlede tidsplan.

Herudover er der løbende fokus på at afstemme budgettet for bygherreleverancer.

Risikoen er i 4. kvartal 2017 vurderet til 4 mio. kr. Sandsynligheden for, at risikoen indtræffer, vurderes at være 60%, hvorfor risikoen er kapitaliseret til 2,4 mio. kr.

Status vedrørende effektiviseringsarbejdet

HE Midt realiserer løbende effektiviseringsgevinster og har, for årene 2014-2016, realiseret en samlet effektiviseringsgevinst på i alt 74,6 mio. kr.

Der er i 4. kvartal 2017 vedtaget en ny tidsplan for DP2. Tidsplanen medfører, at ibrugtagningen af akutcentret forskydes fra september 2018 til maj 2019. HE Midt er opmærksomme på, at udskydelsen af DP2 kan have betydning for realiseringsmuligheder/tidspunkter for elementer i enkelte af effektiviseringstiltagene. I forbindelse med kommende kvartalsopfølgning vil det blive vurderet i hvilket omfang.

Det er vurderingen, at udskydelsen af DP2 ikke medfører væsentlige risici for realisering af effektiviseringskravet ét år efter ibrugtagning.

5.2.2 Projektets økonomi

Der er to delprojekter tilbage i kvalitetsfondsbyggeri på Regionshospitalet Viborg. Nedenfor gives en status for disse.

Delprojekt 2 – Akutcentret

Akutcentret står nu i fuld højde. Stålkonstruktionen for teknikhus på niveau 8 samt gangbro til det eksisterende hospital er færdigmonteret og der pågår nu facademontage af teknikhus.

Slutmontage af den udvendige facadebeklædning pågår ligesom opsætning af gipsvægge på niveau 6 og 7 er igangsat. Der pågår installationsarbejder indenfor el, VVS og ventilation i niveau 1-7, ligesom der er påbegyndt malerarbejder i niveau 1-4. Arbejder indenfor elevatorentreprisen er påbegyndt, og der arbejdes med støbning af støttevægge i terræn.

Projektet er blevet særligt udfordret på tid bl.a. som følge af de mange fejl og mangler i projektmaterialet, og de mange projekttilretninger som følger heraf. Byggeledelsen gør i projektet en stor indsats for at få indarbejdet de mange mangler i byggetakten uden tidsmæssige følger, men pga. omfanget af fejl og mangler i projektmaterialet og de mange projekttilretninger er byggeriet nu forsinket med 4 måneder. Der er derfor nu planlagt med en samlet AB92 aflevering den 31. august 2018. Akutcenteret er klar til at modtage den første patient i maj 2019.

Projektafdelingen har efter rådgivning fra jurister og bygherrerådgiver varslet dagbod i forhold til gældende udbudstidsplan med afleveringstermin den 26. april. Dette for at entreprenørerne skal være med til at dokumentere, hvorfor byggeriet er forsinket. Såfremt entreprenørerne kan dokumentere, at de er uden skyld i forsinkelsen vil de ikke skulle betale dagbod. Den fremkomne dokumentation skal anvendes i forbindelse med et evt. sagsanlæg.

Projektafdelingen har overfor byggeledelsen i forlængelse af varsling om dagbod præciseret de regler og principper, der gælder for en entreprenørs dokumentation af retten til tidsfristforlængelse i medfør af AB 92 § 24, stk. 1, samt retten til betaling for den forlængede byggeperiode i medfør af AB 92 § 27. I samarbejde med et eksternt advokatfirma har projektafdelingen således i notat til byggeledelsen præciseret hvad projektafdelingen forventer af byggeledelsen ift. at sikre dokumentation fra de fagentreprenører, som fremsætter krav om tidsfristforlængelse.

Særligt når arbejderne udbydes i fagentreprise, er det erfaringsmæssigt afgørende at sikre dokumentation, herunder årsagen til forsinkelse samt årsagssammenhængen mellem den tidsfristforlængende omstændighed og forsinkelsen, da en forsinkelse forårsaget af én fagentreprenør næsten uundgåeligt vil medføre refleksforsinkelser, som forsinker byggetryktem for andre fagentreprenører.

Erfaringsmæssigt er det dog ligeledes sædvanligt, at fagentreprenørerne er meget villige til at belyse og dokumentere faktiske omstændigheder i samarbejde med byggeledelsen og/eller andre fagentreprenører.

Projektets fejl og mangler omfatter bl.a. forglemmelser i udbudsmaterialet, som efterfølgende har vist sig som nødvendige tilkøb, såsom stålrister i teknikskakte, strålingssikre røntgenvægge i operationsstuer mm. Derudover har tilretninger af stål- og betonkonstruktioner efter udbuddet forårsaget store økonomiske konsekvenser pga. ændret omfang og art af arbejdet. Ligeledes har tilretninger af ventilationsprojektet, med nødvendige tilkøb og ændringer medført en række ekstraomkostninger. Det samme er gældende for manglende grænsefladeafklaring mellem de tekniske fag, f.eks. i forbindelse med dørautomatik.

Projektets risikogruppe kapitaliserer løbende projektets risikobillede og vurderer på baggrund af det historiske reserveforbrug i projektet og lignende projekter det

samlede fremtidige reserveforbrug i projektets levetid. Dette med henblik på at sikre et tilstrækkeligt reserveniveau til at imødegå kommende fejl og mangler i projektmaterialet. Det forventede udfald af de tvister bygherre er involveret i er indregnet i denne prognose med 50 pct. Det gælder både krav mod bygherre og krav fra bygherre.

Prognosen for projektets fremtidige reserveforbrug viser, at der i Delprojekt 2, Akutcenteret, forventes en overskridelse på 34,6 mio. kr. (løbende priser, svarende til 29,6 mio. kr. i indeks 88,8), hvilket også fremgår af skema 1 og prognosemodellen nedenfor. Udover den løbende kapitalisering af projektets risikoscenarie er den tidsmæssige forsinkelse af byggeriet medvirkende til, at der skal findes yderligere reserver i det samlede projekt.

De 34,6 mio. kr. er således det samlede billede af de reserver, som det er nødvendigt at tilføje projektet, og de er et udtryk for projektets vurdering af de for nuværende kendte forhold hvad angår tid, indtrufne hændelser, kendte tvister og risici.

Reserverne foreslås realiseret via besparelser i delprojekt 3, ombygninger af eksisterende hospital. En samlet indstilling herom forelægges regionsrådet i marts 2018.

Delprojekt 3 – Ombygninger

På baggrund af behovet for at øge projektets samlede reserver er det – under forbehold for regionsrådets godkendelse - nødvendigt at foretage besparelser i delprojekt 3. Det betyder at rådgiverudbuddet på delprojekt 3 er blevet annulleret, som følge af at delprojekt 3 skal sammensættes på ny på baggrund af den nye reducerede økonomiske ramme.

Der pågår en udredning af hvorledes DP3 kan sammensættes indenfor en ny økonomisk ramme, således funktionaliteten og sammenhængskraften i hospitalet sikres, samtidigt med at der tages højde for de områder, der trænger mest til renovering eller ombygning. Herudover udarbejdes et nyt prioriterings- og besparelseskatalog for DP3, som ligeledes forelægges regionsrådet i marts 2018.

Samlet status på økonomi og byggefremdrift.

Disponeringer

Disponeringer i skema 1 afspejler de bindende kontrakter der er indgået, herunder godkendte aftalesedler.

Reserver, kapitalisering og prognose for fremtidig reserveforbrug

I forbindelse med prognosen for fremtidigt reservetræk er der udarbejdet en kapitalisering af kendte risici samt en prognose for det fremtidige reservetræk som følge af en fremskrivning af det historiske forbrug af UFO.

Kapitalisering af kendte risici i projektet er baseret på en "Most likely"-vurdering af risiciene. Dvs. en vurdering af det mest sandsynlige økonomiske udfald, som dermed er det realistiske bud på det forventede reservetræk, disse risici vil medføre. Herudover er der foretaget en juridisk vurdering af de tvister bygherre er involveret i, hvor udfaldet af disse indgår i reserveberegningen med 50 pct. Kapitaliseringen af risici vurderes månedligt af projektets risikogruppe.

Den samlede sum af de kapitaliserede risici og scenariet for reserveforbruget igennem projektets levetid fremgår af tabellen nedenfor.

Aktuelt reservebehov		
mio. kr. (løbende priser)	(A) Scenarie i alt for uforudsete udgifter i delprojekter	(B) Reservebehov jf. prognose
DP2	66,7	
- heraf tilført	-28,0	
DP3	11,7	
- heraf tilført	-11,7	
Bygherreleverancer	1,5	
- heraf tilført	-1,5	
Scenarie i alt		38,8
Forventning P/L		4,1
Buffer		3,0
Aktuelt reservebehov i alt		45,9
Justeringsreserven		11,2
Mangler		-34,6

A) prognose for fremtidige reserveforbrug fratrasket delprojektets reserve (ekskl. realiseret reserveforbrug)

B) samlet reservebehov til projektets centrale reserve

Af ovenstående tabel fremgår det, at det samlede krav til den centrale reserve er 45,9 mio. kr. Projektets centrale reserve (justeringsreserven) er på 11,2 mio. kr. Det vurderes, at projektets risici indtræffer med stor sandsynlighed, og på den baggrund vil der i den centrale reserve mangle 34,6 mio. kr., svarende til 29,6 mio. kr. i indeks 88,8.

Der forelægges en indstilling om finansiering heraf for regionsrådet i marts 2018.

Ændringer siden 3. kvartal 2017

I 4. kvartal 2017 har der ikke været ændringer i Viborg projektet i forhold til det kvalitetsniveau og de funktionskrav, der er stillet i forbindelse med tilsagnet om støtte fra kvalitetsfonden.

Forventninger til 1. kvartal 2018

Indstilling til regionsrådet om at øge projektets centrale reserver samt en gentænkning af delprojekt 3 indenfor en ny reduceret økonomisk ramme forelægges regionsrådet i marts 2018.

Skema 1: Status på økonomi og byggefremdrift pr. 31. december 2017

Skema 11 Status på økonomi og byggeskema pr 31 december 2017									
PL indeks 113,31	Samlet bevilling pr. aktuelt kvartal		Forbrug og udgiftsbehov					Byggeriets fremdrift (stade)	
	Oprindeligt budget Udbetalingsanmodning	Korrigeret budget* (a)	Forbrug til dato (b)	Disponeret (c)	Forventet resterende udgifter til bevilling (d)	Forventet samlet forbrug (e=b+c+d)	Evt. difference: korrigeret budget og forventet forbrug (a-e)	Planlagt færdiggørelsesgrad	Realiseret færdiggørelsesgrad
2017-pl									
	----- Mio.kr. -----							----- Pct. -----	
Drift og rådgivning af projektafdeling									
PLANBEVILLING	30,2	51,2	39,8	0,0	11,4	51,2	0,0	77,7%	77,7%
PLANLÆGNING, DET RÅDGIVENDE UDVALG***	4,1	4,2	4,2	0,0	0,0	4,2	0,0	100,0%	100,0%
Fase 0									
NY PATOLOGISK AFDELING, VIBORG***	44,9	43,4	43,4	0,0	0,0	43,4	0,0	100,0%	100,0%
FASE 0 PROJEKT***	85,6	80,4	80,4	0,0	0,0	80,4	0,0	100,0%	100,0%
NYT P-HUS PÅ RH. VIBORG***	61,2	57,4	57,4	0,0	0,0	57,4	0,0	100,0%	100,0%
OMBYGNINGER EKSISTERENDE HOSPITAL									
OMBYGNINGER	321,5	112,2	0,0	0,0	77,6	77,6	34,6	0,0%	0,0%
FLYT AF FUNKTIONER FRA KJELLERUP OG SKIVE***	9,1	5,5	5,5	0,0	0,0	5,5	0,0	100,0%	100,0%
UDSKIFTNING AF VINDUER***	4,8	4,8	4,8	0,0	0,0	4,8	0,0	100,0%	100,0%
LEJEMÅL PÅ TOLDBODGADE 12 B, VIBORG***	0,8	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	100,0%	100,0%
KØB OG RENOVERING AF TOLDBODGADE 12, 8800 VIBORG**	27,4	26,4	26,4	0,0	0,0	26,4	0,0	100,0%	100,0%
KØB OG RENOVERING AF TOLDBODGADE 12, 8800 VIBORG**	0,0	-26,4	-26,4	0,0	0,0	-26,4	0,0		
OG TILKNYTTEDE OMBYGNINGER									
AKUTCENTER OG TILKNYTTEDE OMBYGNINGER	600,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%
PROJEKTERING		95,9	84,9	7,2	3,8	95,9	0,0	88,5%	88,5%
PROGRAMMERING OG DISPOSITIONSFORSLAG		22,6	6,1	0,0	16,6	22,6	0,0	26,8%	26,8%
JORDARBEJDER AKUTCENTER***		31,0	31,0	0,0	0,0	31,0	0,0	100,0%	100,0%
ENTREPRISEARBEJDER AKUTCENTER		531,3	413,0	128,0	29,1	570,1	-38,8	77,7%	74,1%
MEDICO AKUTCENTER		108,5	6,4	0,0	102,1	108,5	0,0	5,9%	5,9%
VCR***	113,3	110,0	110,0	0,0	0,0	110,0	0,0	100,0%	100,0%
JUSTERINGSRESERVE	0,0	11,0	0,0	0,0	6,8	6,8	4,2		
UFO Pulje	0,0	50,2	0,0	0,0	50,2	50,2	0,0		
Reserve til regionsrådets disposition	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Reserve til prisregulering**	-0,3	-0,5	0,0	0,0	-0,5	-0,5	0,0		
I alt investeringsramme	1.303,1	1.319,1	886,8	135,2	297,1	1.319,1	0,0	67%	66%

*Korrigeret budget: Senest vedtaget af regionsrådet

**Den negative PL reserve i oprindeligt budget, opstår som følge af den endelig regulering af anlægs pl for 2011

***Afsluttede bevillinger

PL reserve

Kvalitetsfondsprojekternes tilsagnsrammer pl reguleres jf. regnskabsinstruksen for kvalitetsfondsprojekterne med anlægs pl (basisår 2009). Entreprisebevillinger reguleres jf. fastpriscirkulæret med byggeomkostningsindekset (basisår 2009) mens delrammerne til IT og medico pl reguleres med anlægs pl, hvor regionen kan vælge 2014 som basisår, hvilket svarer til den faktiske prisudvikling.

I skema 1 og 2 er "pl reserve" udtryk for den forskel der opstår, når bevillinger reguleres efter byggeomkostningsindekset og tilsagnsrammen reguleres efter anlægs pl. Realiserede pl forskelle for afsluttede år hensætter projektet til i efterfølgende år, hvorfor skemaerne viser forskellen med fradrag af hensættelser.

I skema 2 er beregningen for året 2017 foretaget med udgangspunkt i indeks for 2017. For 2018 og frem er beregningen foretaget således, at indekset følger stigningen i anlægs-pl for 2018 (2,3%).

Det realiserede tab i forhold til forskelle mellem anlægs pl og byggeomkostningsindekset for 2016 er nu opgjort til 2,8 mio. kr. Finansieringen heraf er godkendt i regionsrådet den 5. december 2017.

Udgiftsprofil

Sundheds- og Ældreministeriet har godkendt de seneste ændringer til projektets udgiftsprofil i december 2016. Økonomiaftalen for 2017 betyder, at den samlede ramme til kvalitetsfondsprojekterne i 2017 er mindre end de udgiftsniveauer for 2017 der tidligere er aftalt med Sundheds- og Ældreministeriet. Projekternes oprindelige planlagte byggetakter fastholdes. Kvalitetsfondsprojekternes udgiftsprofiler vurderes løbende.

Status for de enkelte delprojekter er nærmere beskrevet i afsnit 5.2.2

Skema 2: Projektøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet pr. 31. december 2017

ØKONOMI 21 - Projektkonometri og udgiftspris for hele projektet pr 31. december 2017																	
2007 til 2017 i løbende priser 2018 til 2020 i 2018 pl	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	I alt 09-pl*	Andel af total, pct.	Status:
	Mio. kr.																
PL indeks	100,00	100,00	101,00	102,82	105,39	106,55	108,15	110,20	111,74	113,31	115,91	115,91	115,91				
Drift og rådgivning af projektafdeling																	
PLANBEVILLING	0,0	1,6	2,6	3,9	13,4	-7,2	5,5	5,9	6,2	5,7	6,3	3,7	1,8	49,4	45,2	3,8%	Udførelse
PLANLÆGNING, DET RÅDGIVENDE UDVALG***	0,0	1,0	2,5	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	3,7	0,3%	Afsluttet
Fase 0																	
NY PATOLOGISK AFDELING, VIBORG***	0,0	0,0	11,4	24,6	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,3	38,3	3,3%	Afsluttet
FASE 0 PROJEKT***	0,4	31,6	37,3	1,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	71,4	71,0	6,0%	Afsluttet
NYT P-HUS PÅ RH. VIBORG***	0,0	0,0	0,0	0,6	46,0	6,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,5	50,7	4,3%	Afsluttet
OMBYGNINGER EKSISTERENDE HOSPITAL																	
OMBYGNINGER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	74,5	40,3	114,8	99,0	8,4%	
FLYT AF FUNKTIONER FRA KJELLERUP OG SKIVE***	0,0	0,0	2,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,9	4,8	0,4%	Afsluttet
UDSKIFTNING AF VINDUER***	0,0	0,0	0,4	3,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	4,2	0,4%	Afsluttet
LEJEMÅL PÅ TOLDBODGADE 12 B, VIBORG***	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0%	Afsluttet
KØB OG RENOVERING AF TOLDBODGADE 12, VIBORG***	0,0	0,0	0,0	21,1	2,2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,0	23,3	2,0%	Afsluttet
KØB OG RENOVERING AF TOLDBODGADE 12, VIBORG***	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-26,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-26,1	-23,3	2,0%	Afsluttet
AKUTCENTER OG TILKNYTTED E OMBYGNINGER																	
PROJEKTERING	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,7	20,1	17,6	9,6	7,7	6,2	3,8	1,2	92,9	84,7	7,2%	Udførelse
PROGRAMMERING OG DISPOSITIONSFORSLAG	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	2,1	0,2	-0,6	0,2	3,5	11,8	1,6	22,7	20,0	1,7%	Udførelse
JORDARBEJDER AKUTCENTER***	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,1	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,6	27,3	2,3%	Afsluttet
ENTREPRISEARBEJDER AKUTCENTER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	55,7	139,8	211,1	121,1	0,0	0,0	530,4	468,9	39,9%	Udførelse
MEDICO AKUTCENTER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,4	32,2	72,3	0,0	110,8	95,8	8,1%	Udførelse
VCR***	0,0	0,0	0,0	0,0	6,1	46,4	50,1	1,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	104,1	97,0	8,3%	Afsluttet
Justeringsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,3	11,3	9,7	0,8%	
UFO - pulje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,2	30,2	0,0	51,4	44,3	3,8%	
Reserve til regionsrådets disposition	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
Reserve til prisregulering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0	-0,5	-0,4	0,0%	
I alt udgiftsprofil	0,4	34,2	56,2	59,2	71,2	77,2	108,7	81,9	129,5	231,1	189,9	196,3	56,1	1.292,0	1.164,2	100,0%	
Ændring økonomiaftalen 2017										-10,1	10,1						
I alt Investeringsramme	0,4	34,2	56,2	59,2	71,2	77,2	108,7	81,9	129,5	221,0	200,0	196,3	56,1	1.292,0	1.164,0	99,1%	
- heraf change request	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
- heraf reserver i alt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,6	30,2	11,3	69,0	59,5	5,1%	
- heraf reserver til pl regulering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0	-0,5	-0,4	0,0%	
- heraf IT, udstyr, apparatur mv.	0,0	4,6	6,4	6,7	1,2	0,0	6,5	3,8	0,3	0,0	32,2	79,4	7,1	148,1	141,3	12,2%	

* I kolonnen ialt 09 pl investeringsrammen er, som følge af forskelle mellem pl regulering og tilbagediskonteringsfaktor, ikke sammenlignelig med projektets anlægsoverslag

5.2.3 Byggeriets fremdrift

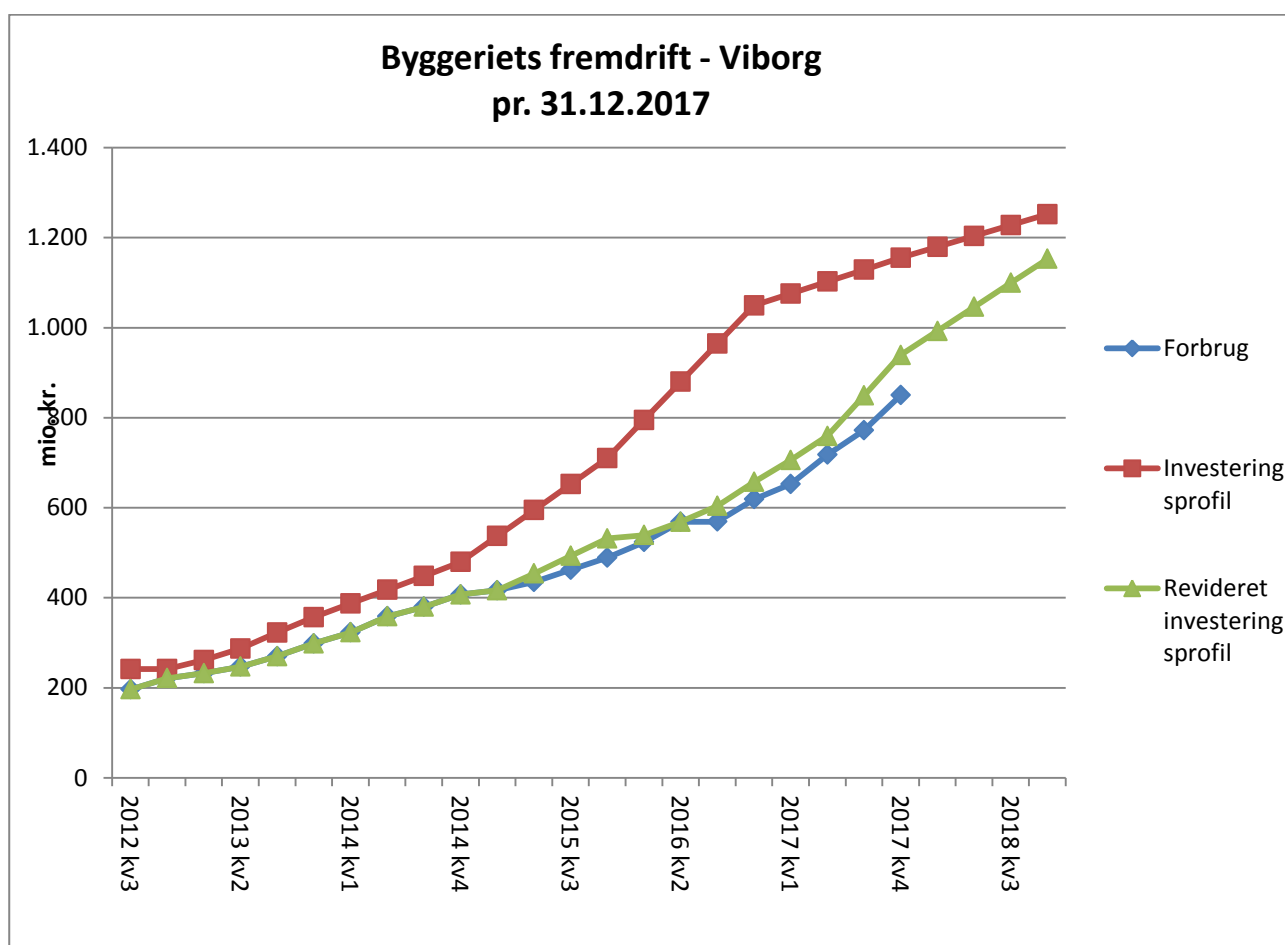
Delprojekt 2, akutcentret, er forsinket med 4 måneder. Der er indgået aftale om en ny procestidsplan med en samlet AB92 aflevering den 31. august 2018.

Den realiserede færdiggørelsesgrad for delprojekt 2 er 74,1 pct.

Fremdriften for delprojekt 3, ombygningen, er tilpasset i 4. kvartal 2017. På baggrund af den gennemførte forøgelse af reserverne til delprojekt 2 i oktober 2017 samt den foreslåede kommende forøgelse i marts 2018 som følge af en ny tidsplan, er der behov for at tilpasse delprojekt 3 til en ny økonomisk ramme. Der skal derfor udarbejdes et nyt projektforslag, inden der kan arbejdes videre med et hovedprojekt og efterfølgende licitation. Det forventes at tidplanen for delprojekt 3 kan præciseres yderligere i 1. kvartal 2018, men hovedparten af ombygningerne forventes at finde sted i 2019-2020.

Den realiserede færdiggørelsesgrad for det samlede kvalitetsfondsprojekt er 66 pct.

Figur 5.2.3 Byggeriets økonomiske fremdrift

5.2.4 Kvalitet og indhold

I 4. kvartal 2017 har der ikke været ændringer i funktionskrav, der er stillet i forbindelse med tilsagnet om støtte fra kvalitetsfonden.

5.3 Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup

Styringsmanualen for Det Nye Hospital i Vest Gødstrup er senest ajourført og godkendt af Regionsrådet den 5. december 2017.

Styringsmanualen ajourføres løbende i forhold til byggeriets aktuelle fase og eksisterende praksis.

Det følgende indeholder en risikovurdering samt en gennemgang af økonomi og fremdrift for Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup.

Der er vedlagt en risikorapport for DNV-projektet for 4. kvartal 2017

5.3.1 Risici

Risikovurdering

Vedlagte risikorapportering for DNV-Gødstrup for 4. kvartal 2017 er udarbejdet af projektsekretariatet for DNV-Gødstrup på baggrund af dialog med totalrådgiverne og bygherrerådgiver samt yderligere risikoejere i projektorganisationen. I 4. kvartal 2017 fremhæver projektsekretariatet seks risikoejere.

Nedenstående Tabel 1 giver et overblik over det samlede risikobillede, som projektsekretariatet for DNV-Gødstrup tegner af DNV-Gødstrup projektet pr. 4. kvartal 2017 samt udviklingen i de enkelte risici siden sidste kvartal. I forhold til seneste kvartalsrapportering er der ikke nye risici i oversigten. Der er udgået tre risici siden sidste rapport og to risici er sammenlagt til én risiko.

I tabellen er de seks risici oplistet. Risikoniveauet er vurderet på tre parametre: Økonomi, Tid og Kvalitet.

Den overordnede betydning af farveskalaen er:

- Grøn = Ikke kritisk
- Gul = Observation
- Rød = Kritisk

Tabel 1: Oversigt over væsentlige risici i DNV-Gødstrup projektet

4. Kvartal 2017				
Risikonr	Risiko	Tid	Økonomi	Kvalitet
1	Projektmaterialet er ikke klar til udførelse, grundet fejl og mangler i det gældende materiale.	Forværret	Forværret	Forværret
2	Der er risiko for, at byggeriet af etape 3 tager længere tid end forudsat i den aktuelle planlægning.	Forværret	Forværret	Uændret
3	Risiko for, at sen opstart af teknikentreprise forsinket andre entrepriser	Forværret	Forværret	Forværret
4	Risiko for, at arbejdet på byggepladsen forsinkes som følge af forhold ved projektopfølgningen	Forværret	Forværret	Uændret
5	Byggeriet af etape 1 kan ikke gennemføres indenfor den afsatte periode.	Forværret	Forværret	Forværret
6	Mangelfuld håndtering af entreprenør ekstrakrav	Forværret	Forværret	Uændret

Administrationen noterer sig, at "Det tredje øje" i sin rapport for 4. kvartal 2017 konkluderer, at projektets samlede risikobillede er forøget i forhold til sidste kvartal. Administrationen vurderer, at det nuværende risikobillede kræver fortsat opmærksomhed, og det er administrationens opfattelse, at projektet arbejder med at nedbringe det.

Nedenfor er en kort beskrivelse af de enkelte risici i risikorapporten. For en uddybning henvises til vedlagte risikorapport.

Risiko 1: Projektmaterialet for etape 1 er ikke klar til udførelse, grundet fejl og mangler i det gældende materiale.

Der er risiko for, at fejl og mangler i det gældende projektmateriale for Etape 1 forsinket entreprenørernes egen-projektering, ordring af materialer og efterfølgende opstart på byggepladsen. Foruden tidsmæssig konsekvens, kan risikoen få økonomisk konsekvens pga. krav fra entreprenører, og få betydning for kvaliteten, hvis fejl ikke bliver rettet (eller ringere niveau accepteres pga. tidsmæssige/økonomisk konsekvens).

For at håndtere risikoen afholdes ugentlige projektopfølgingsmøder for at optimere fremdrift af afklaringer. Derudover øger Totalrådgiver 1 bemanningen for at følge med og sikre, at afklaringer indarbejdes løbende i den resterende del af projektet, så fejl ikke gentages. Arbejdet med de besluttede tiltag pågår, og der har i 4. kvartal 2017 ikke kunnet registreres effekt af dem, hvilket har resulteret i en opjustering af sandsynligheden. I 1. kvartal 2018 følges der på ny op på effekten af tiltagene.

Risikoen kan have konsekvens for tid og økonomi. Estimat er 20 mio. kr. og er blevet nedjusteret i løbet af 4. kvartal. Risikotallet er sat med en sandsynlighed på 95 % som udgør 19 mio. kr., hvilket kan betragtes som en forventelig indtruffet hændelse.

Risiko 2: Byggeriet af Etape 3 kan ikke gennemføres indenfor den afsatte periode. Der er risiko for, at byggeriet af Etape 3 tager længere tid end forudsat i den aktuelle planlægning. Der er udarbejdet en arbejdstidsplan af byggeledelsen, som fortsat er under bearbejdning. Indtil denne er godkendt, er det fortsat udbudstidsplanen, der er gældende. Risikovurderingen er tilpasset det økonomiske estimat fra byggeledelsen på 22,4 mio. kr., og er dermed uændret for økonomi-parameteren. Med en sandsynlighed på 55 % er risikotallet 12,3 mio. kr. og er opjusteret for risikotal-parameteren. Forværringen skyldes, at det vurderes, at risikoen er steget.

Risiko 3: Risiko for, at sen opstart af teknikentreprise forsinker andre entrepriser

Der er risiko for, at den samlede byggetid bliver forlænget og at der kommer økonomiske krav fra entreprenørerne i forbindelse hermed. Risikoen er opstået grundet kravet om en hurtig opstart af teknikentreprisen umiddelbart efter kontrahering af delprojekt 8-10. For at afhjælpe risikoen har man fra bygherre og totalrådgivers side fokus på at sikre hurtige afklaringer og projektopfølgninger.

Risikovurderingen for det økonomiske estimat fra byggeledelsen er på 11,0 mio. kr. og er uændret ift. risikorapporten for 3. kvartal 2017. Men sandsynlighed er øget til 55 %, og risikotallet 6,6 mio. kr. er dermed opjusteret og forværret.

Risiko 4: Risiko for, at arbejdet på byggepladsen forsinkes som følge af forhold ved projektopfølgningen

Der er risiko for, at opgaven med hurtig igangsætning af delprojekt 8- 10, udfordrer totalrådgivers projektopfølgning, der skal sikre afklaring af projektmæssige spørgsmål, koordinering og ajourføring ift. eventuelle ændringer, samt entreprenørers egenprojektering. Hvis ikke projektopfølgningen er gearret til dette, er der risiko for, at der bliver både tidsmæssige og økonomiske konsekvenser.

Der er en konkret udfordring ift. udestående afklaringer i ventilationsprojektet, som der følges tæt op på ved ugentlige projektopfølgningsmøder. Derudover vurderes totalrådgivers kapacitet/ressourcer løbende, herunder "afstand" til byggeplads.

Bygherre har samtidig anmodet om, at fag/emner konkretiseres mere præcist, hvilket kan afklare og identificere, hvilke arbejder der ikke kan starte op som planlagt eller med forsinkelse.

Risikovurderingen for det økonomiske estimat fra byggeledelsen på 12,0 mio. kr. er uændret, imens risikotallet, hvor der er taget højde for sandsynligheden, er på 7,26 mio. kr. hvilket er en forværring.

Risiko 5: Byggeriet af Etape 1 kan ikke gennemføres indenfor den afsatte periode.

Der er risiko for, at byggeriet af Etape 1 tager længere tid end forudsat i den aktuelle planlægning, hvilket muligvis kan forsinke ibrugtagning på nogle områder. Dette kan medføre

krav fra entreprenørerne om tidsfristforlængelse og økonomisk kompensation. Ligeledes kan det medføre, at rådgiverne fremsætter krav om økonomisk kompensation.

Der er primo december blevet nedsat en arbejdsgruppe som skal udarbejde en revision af arbejdstidsplaner. Byggeledelsen har ikke kunne redegøre for horisont for opdatering af arbejdstidsplanen, og har afvist at opdatere arbejdstidsplanen uden merbetaling. Der indkaldes til dialogmøder med entreprenørerne, totalrådgiver, byggeledelse og bygherre. Målet er at mødes to gange ugentligt med henblik på at få revideret tidsplanen for fase 1, der er udsendt i december 2017, og for hhv. fase 2 og fase 3 i januar 2018.

Risikoen er opjusteret ift. seneste kvartal, fordi sandsynligheden er øget. Det økonomiske estimat på 15,1 mio. kr. er uændret. Risikotallet, hvor man har taget højde for sandsynligheden, er 9,1 mio. kr.

Risiko 6: Mangelfuld håndtering af entreprenør ekstrakrav

Der er risiko for, at mangelfuld håndtering og behandling fra totalrådgiverens, byggeledelsens og bygherrens side af entreprenørernes ekstrakrav kan medføre uberettiget betaling, unødvendig forlængelse af byggetiden og tab af erstatning.

Der er igangsat aftale om at totalrådgiver og byggeledelsen ugentlig skal redegøre for alle tidsmæssige krav og deres indstilling hertil. Da bygherre ikke endnu har set effekt af skærpet fokus er estimat forbundet med betydelig usikkerhed

Økonomisk Estimat er: 15 mio. kr. Med en sandsynlighed på 40 % er risikotallet 6,0 mio.kr., hvilket er en forværring.

Nye risici

Der er ikke nytilkomne risici siden sidste kvartalsrapport:

Risici der er udgået:

Leverandørprojektering DP31/Somatik + DP11/Somatik bliver ikke udført i rette tid ift. arbejdstidsplan..

Ved næste risikogruppemøde vil der blive oprettet ny risiko som kun omhandler arbejdstidsplaner. I den forbindelse vil risikoen blive vurderet for tidsmæssige og økonomisk konsekvens alene for arbejdstidsplanerne.

Manglende samkøring af anlæg, herunder samkøring med bygherre leverancer.

Der er nedsat en arbejdsgruppe som fremadrettet skal stå for koordinering af bygherre leverancer. Risikoen lukkes hermed, idet bygherre leverancer vil blive afdækket i arbejdsgruppen.

Delprojekt 8, Der skal udføres indvendige arbejder i ikke tætte bygninger.

Der er vurderet fra byggeledelsen at der er forholdsvis tætte bygninger, samt at der er styr på områderne i forhold til de indvendige arbejder i bygningsafsnit.

5.3.2 Projektets økonomi

I **Etape 1** resterer der ved kvartalets slutning alene licitation på fast inventar samt en række bygherreleverancer, herunder medico-teknisk udbud. Øvrige delprojekter er i gang, og der er på alle fremdrift om end hastigheden i nogle projekter kunne ønskes højere. Især installationsentreprisen er udfordret med at komme i nødvendigt gear, hvilket giver afsmittende effekt på øvrige entrepriser. Der har i Q4 været stor fokus på tidsplaner, herunder hvorledes man generelt kan drive projektet hurtigere frem.

Projektet har været udfordret af uenighed mellem totalrådgiver og installationsvirksomheden om betydning af færdigprojektering. I Q4 har der været afholdt møder mellem parterne, og om end man stadig er uenige om detaljer, ser det ikke umiddelbart ud til at være en hindring for den fælles forståelse for fremdriften.

Bygherrens afholdelse af omkostninger til installationsvirksomheden for færdigprojektering med henblik på en efterfølgende juridisk vurdering er stadig et emne. Et afholdt møde med advokater førte ikke problemstillingen nærmere en løsning. Der ligger her en mulighed for en tredje parts afgørelse af sagen.

Arbejdet med færdiggørelse af arbejdstidsplaner er stadig udfordret, og endelige planer er endnu ikke på plads. Der arbejdes i stedet efter 5 ugers planer baseret på tidsplanen. Årsagen til problemer med tidsplanen er, at de oprindeligt planlagte "etage-tog" (den rækkefølge, som håndværkerne arbejder i) giver udfordringer med tværgående arbejder såsom IT mfl. Byggeledelsen arbejder med at få tilpasset forholdene, og der er væsentlig mødeaktivitet mellem byggeledelsen og entreprenørerne for at få planen på plads. Der arbejdes efter at få en samlet plan, der virker fra starten af 2018.

Mødeaktiviteten har dog ikke medført den nødvendige afklaring af tidsplaner. Bygherren har derfor i Q4 sat bygherrerådgiveren for bordenden med henblik på at sikre færdiggørelse af tidsplan for fase 1 under etape 1 og byggeledelsen sidder stadig med ved bordet. Baggrunden for de store tidsplanudfordringer er den megen tilbagegang af arbejdsopgaver, som naturligt ligger hos andre entrepriser, der følger efter DP8-10 installationer. Planen er nu udgivelse af endelig tidsplan i starten af 2018.

Herudover er projektet stadigt udfordret af entreprenørerne på installationsfagene, der kontinuerligt udfordrer totalrådgiverne på udbudsmaterialet. Det er især på kvaliteten af projektmaterialet, hvor der er uenighed mellem entreprenører og totalrådgiver, og dette gælder især for installationsprojektet DP8-10. Der er fortsat møde mellem parterne 2 gange ugentligt, således at der sikres fremdrift på byggepladsen. Møderne har mod slutningen af Q4 betydet, at fremdriften ikke længere er det store emne, men det mere relaterer sig til økonomien sat i forhold til projektmaterialet.

Der er også for DP8-10 Apterier igangsat en møderække, men problemstillingen er her en anden, idet entreprenøren er foran tidsplanen med gipsvægge. Udfordringen med tæt hus er løst og stort set hele etape 1 er nu med tæt tag.

Entreprenørerne havde i tredje kvartal fremsendt krav for forlænget byggeperiode frem til sommerferien 2017 på et større 2-cifret millionbeløb, hvoraf den væsentligste del vedrører apterings- og installationsprojekterne (DP8-10). Efter en hurtig screening vurderer byggeledelsen det anmeldte krav til en værdi på 20% heraf, hvilket indgår i reserveprognosen. Byggeledelsen har i Q4 sendt svar til entreprenørerne med vurdering af krav. Arbejdet med disse krav fortsætter i 2018.

Med de nugældende forudsætninger bliver byggeriet stadig færdig som oprindeligt planlagt, men der sker justeringer i indflytnings-takten, således at enkelte bygningsafsnit tages i brug i slutningen af 2019, og den samlede indflytning vil forløbe i nogle måneder fra dette tidspunkt. Der arbejdes på højtryk med udredning og proces i forbindelse med flytning, men da der ikke ligger en endelig tidsplan (se ovenfor) for etape 1 vil det være svært med en mere præcis udmelding på nuværende tidspunkt.

For **Etape 3** (somatik og serviceby) forløber arbejdet planmæssigt med de justeringer som er nævnt i tidligere kvartalsrapporter. For at undgå de samme problemer med installationsfagene som i etape 1 er der allerede nu igangsat et forløb, der skal sikre afklaring mellem installationsvirksomheder og totalrådgiveren for etape 3.

Servicebyen er i Q4 begyndt med aflevering af de første delentrepriser. Tidsplanen har her været baseret på 5 ugers planer, da byggeledelsen ikke har kunnet få en endelig plan på plads. Status er at den forventede aflevering i løbet af Q1 2018 rykker ind i Q2-2018, men bygherreleverancerne opstarter som aftalt i Q1 2018. Da byggeriet ikke er på en kritisk vej og langt foran endelig ibrugtagning, vil det ikke påvirke den samlede ibrugtagning.

Arbejdet med sidste kvartalsrapport viste svigtende kvalitet i talmateriale fra Byggeweb, der i al væsentlighed vedligeholdes af byggeledelsen. Der har derfor været stor fokus på forbedring heraf i Q4 2017, men det kan nu konstateres, at kvaliteten stadig ikke er helt i mål. Der vil derfor i den kommende tid stadig være fokus på dette område.

Etape 1

I Etape 1 har der i fjerde kvartal 2017 været arbejdet med følgende områder:

Delprojekt 1B (Fællesfaciliteter for skurby for alle etaper)

Projektet omfatter fælles drift af byggepladsen (skurby, adgangskontrol, renovation, kantine, omklædning mv.). Driften forløbet planmæssigt, og det forventes, at projektet kan holdes indenfor budgetrammen i hele byggeperioden.

Delprojekt 2 (Hovedforsyning i terræn)

Der har ikke været aktivitet i perioden, og der planlægges ikke aktivitet før i Q2 2018. Projektet forventes afsluttet indenfor budgetrammen umiddelbart i Q3, 2018. Projektet ligger ikke på den kritiske vej.

Delprojekt 3 (Pælefundering og kælder)

Udtørring af kælder er afsluttet, og de sidste støbearbejder i kælderen er påbegyndt. Projektet er udfordret af, at kælderen skal tætnes som et udskudt arbejde, og entreprenøren ikke anerkender, at det er en del af det udskudte arbejde med særlige problemstillinger. Ligeledes er der en divergens i indeksudregningen, som er til diskussion.

Den varslede syn og skønssag har været afholdt, og der er ved kvartalets udgang fremsendt en rapport. Umiddelbart falder rapportens konklusion ud til entreprenørens fordel, men der er uklarheder om ansvarsforhold. Derfor er sagen ikke afsluttet. I forhold til at færdiggøre arbejdet har der været afholdt møde med entreprenøren og arbejdet fortsættes og forventes færdiggjort med udgangen af Q1-2018.

Delprojektet forventes afsluttet med en mindre overskridelse af budgettet, hvilket planlægges dækket af frie reserver. Herudover er der et mindre beløb, som finansieres fra Klinisk Social medicin og Rehabilitering (KSR) samt NIDO. Denne finansiering omfatter flere delprojekter, og Regionsrådet forelægges en sag herom i 1. halvår 2018.

Delprojekt 4 (Råhus) og delprojekt 7 (Badekabiner) – nord og syd.

Begge delprojekter er færdiggjort, og der har været afholdt afleveringsforretning. I forbindelse med afleveringen er et større arbejde med udskiftning af fliser, ujævne gulve og manglende brandisolering væsentlige emner, som vil tage noget tid ind i Q1-2018 at få færdiggjort.

Også for dette delprojekt resterer der overførsel af finansiering fra KSR og NIDO. Herudover er der en mindre budgetoverskridelse som kan henføres til indeksforhold. Overskridelsen foreslås dækket af UFO-puljen i den endelige opgørelse.

Delprojekt 5 (Terræn og landskab)

Der er indgået kontrakt med DP5. Udførelsen af delprojektet finder sted 2018 og 2019.

Delprojekt 6 (Klimaskærm)

Arbejdet med klimaskærm (lukningsentreprise) skrider fremad, men er en hel del efter den oprindelige tidsplan. Som følge heraf er der etableret løsninger med midlertidige lukninger, således at forsinkelsen ikke får indvirkning på øvrige delprojekter. Der er udarbejdet en ny tidsplan (som er godkendt af entreprenøren), hvorefter projektet forventes afsluttet i første halvår 2019. Efter møder med entreprenøren i Q4, har det været aftalt at fremskynde tæt hus (hvilket blev færdig 1 mdr. før tid) og endelig færdiggørelse. Entreprenøren har udarbejdet en revideret tidsplan, og under forudsætning af en mild vinter kan projektet allerede være færdig i Q3-2018, hvilket er et halvt år før gældende tidsplan.

Den tidligere omtalte forsikringssag er endnu ikke afklaret. Den mulige påvirkning af budgettet er stadig under 3 mio.kr, som er indregnet i budgettet.

Bygherren har fået udarbejdet en samlet forventet økonomi af DP6, hvilket er under bearbejdning og vil, når forhandlinger mv. er afklaret, indgå i den samlede økonomiske

vurdering af delprojektet. Dette arbejde forventes afsluttet i Q2 2018. Da budgettet er under pres, er det aftalt, at kun ledelsen hos virksomheden og bygherren kan igangsætte arbejder.

Delprojektet indgår i den finansiering, som tilvejebringes fra KSR og NIDO. Der er tilført projektet midler fra UFO-puljen centralt.

Delprojekt 8-10, Aptering

Der afholdes ugentlige møder i et uformelt fora med henblik på at få løst udestående projektmæssige forhold, hvor hovedproblemstillingen nu handler om fremdriften på byggepladsen. Generelt følges arbejdstidsplan i muligt omfang, men den nødvendige fremdrift i projektet er styret af fremdriften i installations-entreprisen. Udfordringen med denne entreprise er den megen tilbagegang, som nu ved tidsplansmøder forsøges løst.

I Q4 er der startet gulvarbejde, malerarbejder og loftsarbejder. Projektet blev forhindret af ujævne gulve (årsag se DP4), men der forsøges med flytning af arbejdsopgaver.

Bygherrens økonomi er påvirket af tilbagegangsarbejder, en del vandskader og manglende brandfuger, samt stabilisering af gipsvægge.

Der er tilført projektet midler fra UFO-puljen centralt. Projektet viser dog stadig meget begrænsede frie midler. Der er derfor løbende stor fokus på, hvorvidt overførsel af yderligere midler er nødvendigt. I løbet af Q2 2018 vil der blive taget stilling til, hvorvidt de tilbageværende midler er tilstrækkelige. Der pågår en dialog med entreprenøren om tilbagegang (ekstra omkostning ved ikke at kunne få et optimalt flow i byggeriet), samt en eventuel værdi af dette. Endvidere skal forsinkelsen afklares og værdien heraf behandles.

Delprojekt 8-10, Installationer

Kvartalet har her budt på mange møder og drøftelser med både leverandører og rådgivere om arbejdstidsplan, kollisioner og projekteringsmæssige spørgsmål og deraf følgende lavere fremdriftstakt. Der er nu fundet en løsning på ventilationsanlæggene, hvor entreprenøren færdiggør projekteringen i den takt, det er nødvendigt. På de andre installationsfag går diskussionen på detaljeringsgraden kontra udførelsen. Dette afføder mange uoverensstemmelser, som både påvirker bygherrens økonomi og tid.

Der er tilført projektet midler fra UFO-puljen centralt.

Delprojekt 11 (Specialinstallationer)

Delprojektet består af en lang række underprojekter benævnt DP11-xx, og alle aftaler er nu på plads. Enkelte delprojekter er påbegyndt, og generelt igangsættes disse i takt med fremdriften af delprojekt 8-10.

Delprojektets fremdrift forløber dog ikke helt planmæssigt, idet det er koblet op mod fremdriften i DP8-10. På nuværende tidspunkt er der mødt udfordringer med sprinkler-

entreprisen og medicinske luftarter, som ikke kan komme frem, før hovedventilationsentreprisen er på plads.

Umiddelbart er arbejder, som ligger uden for områderne, igangsat med henblik på hurtigere færdiggørelse, hvilket omfatter nødstrømsanlæg, køleanlæg, grundvandskøl og solfangeranlæg.

Der er stillet krav fra enkelte entreprenører om forlænget byggepladsdrift, men disse behandles løbende af byggeledelsen og er en del af den samlede vurdering af forlænget drift. Der er afsat et beløb hertil i reserveprognosen.

Etape 3

Delprojekt 31 (Somatik)

Delprojektets arbejde på byggepladsen med pælefundering er afsluttet, og fremdriften heraf følger tidsplanen. Råhus-entreprenøren har haft en udfordring med jordbundsforhold, som betyder forlængelse af byggeperioden på ca. 20 dage. Umiddelbart vurderes dette ikke problematisk.

Belært af erfaringen fra Etape 1 opstartede byggeledelsen verificering af tidsplan med installationsfagene allerede i tredje kvartal, selvom leverancerne først er i andet kvartal 2018.

Råhus-entreprenøren er nu godt i gang med rejsning af råhuset, og kælderen i etapen forventes færdig i Q1-2018.

Råhus-entreprisen forventes at kunne overholde budgettet. Råhus entreprenøren har gjort krav på forlænget byggepladsdrift, hvilket pt. behandles.

Delprojekt 32/33 (Service-by og Teknikhuse)

Delprojektet om service-by og teknikhuse fortsætter planmæssigt og forventes afsluttet i Q2 - 2018. Bygherreleverancer forventes at påbegynde indflytning allerede i Q1-2018 i muligt omfang. Der er en del overflytninger fra eksisterende hospital, som skal håndteres i forbindelse med flytning, ligesom der er nogle afklaringer på sterilcentralen, som ikke er på plads.

Der har været afholdt aflevering af råhus-entreprisen. Der er enkelte udfordringer i terminalen for affald/linnesug, som kan udskyde en aflevering i dette område. Generelt forventes bygningsarbejderne at være afsluttet i Q2, 2018, hvorefter der er implementering af diverse leverancer.

Generelt afsluttede projekter

Følgende projekter er afleveret eller i færd med at blive afleveret:

- DP1A terræn er afleveret og byggeregnskab udarbejdet.
- DP3 er afleveret – færdiggørelse af kælder pågår.D
- P4/7 syd og nord er afleveret, udbedring pågår.
- Råhus serviceby og teknikhus er afleveret og udbedring pågår.
- Solcelleanlæg er afleveret og udbedring pågår (fx gartnerarbejde).
- Fjernvarme fra energiselskab er idriftsat (hospitalet overgår til fjernvarmedrift).
- Jordkøb er afsluttet.

Fælles

Projektsekretariatet har i løbet af 2017 ajourført risikoarbejdet, således at der nu arbejdes med kapitaliserede risici ligesom der også er igangsat en reserve-prognose model, som medvirker til at vurdering af, hvorvidt der er tilstrækkelige midler til færdiggørelse af projektet. Reserve-prognosen er nærmere gennemgået nedenfor.

Beløbsmæssigt udgør den kapitaliserede risiko 60,4 mio.kr. mod 83,3 mio.kr i sidste kvartal.

Der er iværksat en lang række aktiviteter for at begrænse risici på byggepladsen, og reduktionen af den kapitaliserede risiko indikerer også, at de igangsatte aktiviteter har en positiv effekt. Arbejdet med reduktion af risici fortsætter i de kommende kvartaler.

Det skal noteres, at risiko 1 (Projekt materialet for etape 1 er ikke klar til udførelse) i risikorapporten er vurderet med en sandsynlighed på 95 %. Umiddelbart efter færdiggørelse af nærværende rapport, har der været nyt møde i risikogruppen, og her vurderes det, at sandsynligheden er faldet til 50 % på baggrund af igangsatte aktiviteter, herunder ajourføring af tidsplanen. Der henvises i øvrigt til afsnittet om reserveprognose nedenfor.

Projektsekretariatet arbejder med at få bragt fælles forståelse for risikoarbejdets fokusområder adskilt fra eventuelle andre interesser. Bygherrerådgiveren arbejder med projektsekretariatet om at få håndteret denne problemstilling til de kommende rapporteringer.

Revideret tidsplan

Hovedtidsplanen er senest revideret pr 14. juli 2017.

Den seneste kendte reviderede arbejdstidsplan rev 03. viser, at byggeriet kan tages i brug i slutningen af 2019, og den endelige indflytning vil således ske fra dette tidspunkt og i en periode fremad. I tidsplanen er indlagt test og bygherrens afprøvninger. Endvidere er indarbejdet de områder, bygherren ser som vigtige at færdiggøre først med henblik på installering og validering.

Byggeledelsen har dog ikke i Q4 vist den fornødne fremdrift i at få en tidsplan på plads, hvorfor bygherren har sat bygherrerådgiveren for enden af bordet med henblik på at få udarbejdet en brugbar arbejdstidsplan og byggeledelsen sidder fortsat ved bordet. Tanken var, at der med udgangen af kvartalet skulle ligge en plan for fase 1 i etape 1 og fase 2/3 først i Q1-2018. Byggeledelsen, entreprenører og rådgiverende samarbejder med bygherrerådgiveren om arbejdstidsplanen

Udenfor projektet er der etableret en flytteorganisation, der arbejder med selve udflytningen af hospitalsmatriklerne, og i samarbejde med projektsekretariatet endvidere med de mange bygherre-leverancer (ny-indkøb eller flytning af udstyr). En endelig tidsplan er ikke muligt at have klar før i starten af 2018, da det ikke er muligt at få den samlede hovedtidsplan på plads. Der ligger en tidsplan for bygherreleverancer som tilpasses udviklingen i projektet.

Prognose for fremtidig træk på centrale reserver

I sidste kvartal brugte projektet en ajourført model for reserve- og risikostyring. Arbejdet med modellen er fortsat i Q4. De opdaterede vurderinger af risici fremgår af tabellen vist på de næste sider sidst i dette afsnit.

Sidste kvartal viste et behov for yderligere tilførsel af 35,4 mio.kr. fordelt på 4 konkrete delprojekter. Forslag herom blev fremlagt og godkendt på Regionsrådets møde i december 2017.

For Q4 vurderer projektet følgende omkring behov for nødvendige midler til at kunne færdiggøre projekterne:

- Det vurderes ikke for øjeblikket nødvendigt at afsætte yderligere midler til de enkelte delprojekter. Der er naturligt stort pres på flere, men det vurderes, at årsager hertil er dækket i andre poster i risikovurderingen. Projekterne følges fortsat nøje.
- Fra risikorapporten fremkommer en samlet vurdering af den kapitaliserede risiko på 60,4 mio.kr, hvoraf 45,3 mio.kr. vedrører konkrete delprojekter. Det resterende beløb eller 15,1 mio.kr afsættes i kolonnen "reservebehov". Det noteres, at beløbet næsten er halveret i forhold til sidste kvartal.
- Det afsatte beløb til voldgiftssager er fastholdt på 30,0 mio.kr. Projektet er stadig kun bekendt med den voldgiftssag, der er anlagt mod byggeledelsen. Herudover er den sag, som projektet vandt i voldgiftsretten, blevet indstævnet ved retten. Det er dog den juridiske vurdering, at projektet har en god sag. Det findes således ikke grundlag for at afsætte yderligere beløb for nærværende.
- Der er som i sidste kvartal afsat en uspecificeret buffer på 2,5 % af de resterende håndværkerudgifter.
- Beløbet afsat til forlænget byggetid er øget med 30 mio. kr. Uagtet de forskellige arbejder, der udføres med henblik på at tilvejebringe en arbejdstidsplan, viser det sig overordentligt vanskeligt, hvilket også medfører en øget risiko for forlænget byggetid. Det er derfor valgt at øge risikobeløbet på dette område.

Samlet viser ovenstående et reservebehov på 102,1 mio.kr., hvor der for nærværende alene er centrale, ikke allokerede reserver for 81,7 mio.kr. Dette giver en manko på 20,4 mio.kr. Projektsekretariatet, hospitalsledelsen og regionens administration er ved at se på mulige finansieringskilder til mankoen. Det forventes, at regionsrådet forelægges en sag herom i 2Q 2018.

Projektsekretariatet vurderer situationen alvorlig, men vurderer også, at der er grund til at undgå øjeblikkelige beslutninger og mener også, at tiden tillader dette. Projektsekretariatet har i samråd med Hospitalsledelsen og regionens administration besluttet at der midlertidig iværksættes et stop for indgåelse af aftaler om nye anskaffelser, herunder også det faste inventar, som var påtænkt igangsat på etape 1.

Det aktuelle og af regionsrådet godkendte besparelser- og prioriteringskatalog har en værdi på godt 40 mio.kr. Byggeriet er dog så fremskredet, at værdien af flere af disse besparelser næppe er til pålydende værdi i de kommende kvartaler. Projektsekretariatet arbejder derfor på et nyt katalog, der i den øjeblikkelige udgave har en større værdi end den aktuelle. Det forventes, at kataloget kan forelægges regionsrådet til godkendelse inden sommerferien.

Aktuelt reservebehov			
(mio.kr - løbende priser)	Scenarie i alt for uforudsete udgifter i projekter	Reservebehov, jf. prognose	Kapitalisering af kendte risici – Q4 2017
Etape 1	132,5		
- heraf tilført	-132,5		
Etape 3	33,4		
- heraf tilført	-33,4		
Scenarie i alt		0	
Forventning PL-risiko		0	
Kapitaliserede risici fordelt i delprojekter			45,3
Kapitaliseret tværgående risici		15,1	15,1
Voldgiftssager, skøn		30,0	
Buffer, 2,5 % af resterende håndværkerudgifter		24,0	
Forlænget drift af byggeplads		33,0	
Aktuelt reservebehov		102,1	60,4

Centrale reserver (løbende priser)	
Centrale reserver ved udgang af Q3	
- Afsat UFO-pulje	74,0
- Afsat justeringsreserve	7,7
I alt	81,7
Reserver ved udgangen af Q4	-20,4

Skema 1: Kvartalsvis status på økonomi og byggefremdrift pr. 31. december 2017

Løbende priser / ÅRETS PL 113,31	Samlet bevilling pr. aktuelt kvartal		Forbrug og udgiftsbehov					Byggeriets fremdrift (stade)	
	Oprindeligt budget Udbetalings-anmodning	Korrigeret budget* (a)	Forbrug til dato (b)	Disponeret (c)	Forventet resterende udgifter til bevilling** (d)	Forventet samlet forbrug (e=b+c+d)	Evt. difference: korrigeret budget og forventet forbrug (a-e)	Planlagt færdiggørelsesgrad	Realiseret færdiggørelsesgrad
2017-pl									
	----- Mio.kr. -----						-----Pct.-----		
Bevillingsoversigt									
ETAPE 1									
DP 1A BYGGEMODNING OG BYGGEPLADSANST	37,1	32,2	32,2	0,0	0,0	32,2	0,0	100,0	100,0
DP 1B FÆLLESFACILITERER FOR SKURBY	65,5	91,2	62,3	10,2	18,6	91,2	0,0	68,3	68,3
DP 1C, VEJRLIG	23,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DP 2 FORSYNINGSLEDNINGER I JORD	14,3	17,3	16,2	0,2	0,9	17,3	0,0	98,0	98,0
DP 3 PÆLEFUNDERING OG KÆLDER	248,3	223,6	227,6	3,8	0,0	231,4	-7,8	100,0	99,8
DP 4, RÅHUS	317,7	452,2	459,8	1,8	0,0	461,6	-9,4	100,0	99,8
DP 5, TERRÆN OG LANDSKAB	39,1	29,4	0,0	0,0	29,4	29,4	0,0	0,0	0,0
DP 6, KLIMASKÆRM - TÆT HUS	250,0	243,9	166,7	82,2	0,0	248,9	-5,0	100,0	67,0
DP 7, PRÆ-FAB KABINER	23,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DP 8, THORAX/ABDOMINAL	313,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DP 9, FOYER/BILLEDDIAGNOSTK/OP/FAMILIE	222,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DP 10, AKUT/LAB/INTENSIV	230,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DP 8-10, APTERING	0,0	241,5	44,7	189,4	7,4	241,5	0,0	40,0	19,0
DP 8-10, INSTALLATIONER	0,0	332,2	100,4	203,3	28,5	332,2	0,0	40,0	31,0
DP 11, SPECIALINSTALLATIONER OG Udstyr	15,6	150,4	54,2	90,0	6,2	150,4	0,0	37,5	33,1
- Ikke fordelte besparelser	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ETAPE 3									
DP 31, SOMATIK	415,2	372,2	49,5	316,2	6,4	372,2	0,0	19,3	17,4
DP 32, SERVICEBY OG TEKNIKHUSE	78,3	114,1	77,9	16,7	19,6	114,1	0,0	100,0	79,0
DP 33, TEKNIKHUSE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IT, APPARATUR OG LØST INVENTAR									
MEDICOTEKNISK Udstyr	277,6	208,4	3,7	0,0	204,7	208,4	0,0	2,0	1,9
IT	192,6	199,2	23,6	81,0	94,6	199,2	0,0	16,0	12,6
ØVRIGE	209,6	222,3	11,2	19,3	191,8	222,3	0,0	11,0	6,4
FÆLLES									
FJERNVARME OG ELFORSYNING	44,1	42,7	27,3	15,4	0,0	42,7	0,0	64,0	64,0
PROJEKTORGANISATION	489,4	544,2	465,2	37,3	41,6	544,2	0,0	85,5	85,5
KUNST	10,8	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	100,0	100,0
GRUND									
JORDKØB	36,9	37,5	33,5	0,0	4,1	37,5	0,0	100,0	100,0
UF pulje	0,0	75,3	0,0	0,0	75,3	75,3	0,0		
Afsat til prisregulering	0,0	11,7	0,0	0,0	11,7	11,7	0,0		
Justeringsreserve	13,6	7,8	0,0	0,0	7,8	7,8	0,0		
I alt investeringsramme	3.569,3	3.651,3	1.856,0	1.068,8	748,7	3.673,5	-22,2	58,8	48,7

*Korrigeret budget: Senest vedtaget af regionsrådet

** Der forelægges en sag til regionsrådet om delvist dækning fra KSR-NIDO (mødet i marts), resten dækkes af frie reserver.

***Færdiggørelsen er for el 98% i ringledning, fjernvarme 90% i ringledning og 0% i installation. Sidstnævnte færdig i løbet af andet halvår.

Skema 1

Disponeringerne i skema 1 viser, hvad der er indgået bindende kontrakter på. Lønningerne til projektafdelingens ansatte er ikke med i disponeringerne. Fremsatte krav, der ikke er godkendt af projektafdelingen, indgår ikke i disponeringerne.

PL reserve

Kvalitetsfondsprojekternes tilsagnsrammer pl reguleres jf. regnskabsinstruksen for kvalitetsfondsprojekterne med anlægs pl (basisår 2009). Entreprisebevillinger reguleres jf. fastpriscirkulæret med byggeomkostningsindekset (basisår 2009) mens delrammerne til IT og medico pl reguleres med anlægs pl, hvor regionen kan vælge 2014 som basisår, hvilket svarer til den faktiske prisudvikling.

I skema 1 og 2 er posterne "afsat til prisregulering" og "justeringsreserve" udtryk for de reserver, der skal dække den beregnede PL-risiko. Da den samlede reserve overstiger den beregnede risiko i projektets løbetid, foretages der ingen regulering i beløbene. Udviklingen i indeks følges dog løbende.

I skema 2 er beregningen for årene 2018 og frem med udgangspunkt i indeksene for 2018. Der indgår således ikke i beregningen forventninger til udvikling i indeksene i efterfølgende år.

Udgiftsprofil

Sundheds- og Ældreministeriet har godkendt de seneste ændringer til projektets udgiftsprofil i december 2016. Økonomaftalen for 2017 betyder, at den samlede ramme til kvalitetsfondsprojekterne i 2017 er mindre end de udgiftsniveauer for 2017 der tidligere er aftalt med Sundheds- og Ældreministeriet. Projekternes oprindelige planlagte byggetakter fastholdes. Kvalitetsfondsprojekternes udgiftsprofiler vurderes løbende.

Status for de enkelte delprojekter er nærmere beskrevet i afsnit 5.3.2.

Skema 2: Projektøkonomi og udgiftsprofil for hele projektet pr. 31. december 2017

2007 til 2017 i løbende priser, 2018 til 2020 i 2018 pl	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	I alt 09-pl**	Andel af total, pct.	Status relevant: hvis
	----- Mio. kr. -----														
PL indeks	101,00	102,82	105,39	106,55	108,15	110,20	111,74	113,31	115,91	115,91	115,91				
Bevillingsoversigt															
ETAPE 1															
DP 1A BYGGEMODNING OG BYGGEPLADSANSSTILLING	0,0	0,0	3,9	13,3	12,1	1,5	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	30,4	28,4	0,9%	Regnskabsaftalt
DP 1B FÆLLESFACILITERER FOR SKURBY	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	14,0	19,5	21,9	18,9	9,5	1,2	90,9	80,5	2,5%	Udførelse
DP 1C, VEJRLIG	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	-
DP 2 FORSYNINGSLEDNINGER I JORD	0,0	0,0	0,0	5,8	7,3	1,5	0,7	0,1	1,1	0,0	0,0	16,5	15,2	0,5%	Udførelse
DP 3 PÆLEFUNDERING OG KÆLDER	0,0	0,0	0,0	0,0	87,3	119,2	9,0	4,4	-4,1	0,0	0,0	215,9	197,3	6,1%	Udførelse
DP 4, RÅHUS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	130,8	277,7	43,8	-7,7	0,0	0,0	444,5	399,1	12,4%	Udførelse
DP 5, TERRÆN OG LANDSKAB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,8	21,2	0,0	30,1	25,9	0,8%	Lic./kontrakt
DP 6, KLIMASKÆRM - TÆT HUS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	54,5	111,4	58,9	20,1	0,0	244,9	215,3	6,7%	Udførelse
DP 7, PRÆ-FAB KABINER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	Udførelse
DP 8, THORAX/ABDOMINAL	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
DP 9, FOYER/BILLEDDIAGNOSTK/OP/FAMILIE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
DP 10, AKUT/LAB/INTENSIV	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
DP 8-10, APTERING	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	39,6	94,3	100,2	6,8	245,9	213,1	6,6%	Udførelse
DP 8-10, INSTILLATIONER	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,6	92,7	117,8	100,2	19,1	337,4	293,2	9,1%	Udførelse
DP 11, SPECIALINSTALLATIONER OG UDSTYR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	54,2	47,1	49,5	1,7	152,6	132,7	4,1%	Udførelse
- Ikke fordelte besparelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
ETAPE 3															
DP 31, SOMATIK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,5	226,2	103,8	0,0	379,6	328,5	10,2%	Udførelse
DP 32, SERVICEBY OG TEKNIKHUSE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	54,6	37,1	0,0	0,0	114,6	100,7	3,1%	Udførelse
DP 33, TEKNIKHUSE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	
IT, APPARATUR OG LØST INVENTAR															
MEDICOTEKNISK UDSTYR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	-0,4	57,9	129,8	21,8	213,1	183,9	5,7%	Hovedprojekt
IT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	3,8	97,0	84,7	12,9	203,5	175,8	5,5%	Hovedprojekt
ØVRIGE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,3	18,4	24,8	161,2	15,0	226,7	196,2	6,1%	Hovedprojekt
FÆLLES															
FJERNVARME OG ELFORSYNING	0,0	0,0	0,0	29,2	-0,9	0,0	-4,7	2,0	15,7	0,0	0,0	41,3	37,7	1,2%	Udførelse
PROJEKTORGANISATION	5,9	17,8	77,5	90,8	86,3	58,5	46,3	61,6	46,3	31,1	3,4	525,4	480,3	14,9%	Udførelse
KUNST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	1,7	0,1%	-
GRUND															
JORDKØB	0,0	27,7	4,3	0,0	0,0	-3,9	1,3	0,9	0,0	0,0	4,2	34,6	33,1	1,0%	Ekspropriations- forretning
UF pulje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,5	33,2	14,4	77,1	66,5	2,1%	
Afsat til prisregulering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	0,0	0,0	12,0	10,3	0,3%	
Justeringsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	8,0	6,9	0,2%	
I alt udgiftsprofil	5,9	45,5	85,7	139,2	198,0	321,6	456,0	558,6	881,8	844,5	110,4	3.647,0	3.222,5	100,0%	
/Ændring Økonomaftale 2017								146,4	-146,4						
i alt investeringsramme	5,9	45,5	85,7	139,2	198,0	321,6	456,0	705,0	735,3	844,5	110,4	3.647,0	3.225,4		
- heraf change request*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,0	8,2	0,0	49,2	0,0	0,0%	
- heraf reserver	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	67,2	71,0	22,4	160,6	119,2	3,7%	
- heraf IT og apparatur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,5	18,0	179,8	375,7	49,7	634,5	592,8	18,4%	

** I kolonnen ialt 09 pl investeringsrammen er, som følge af forskelle mellem pl regulering og tilbagediskonteringsfaktor, ikke sammenlignelig med projektets anlægsoverslag.

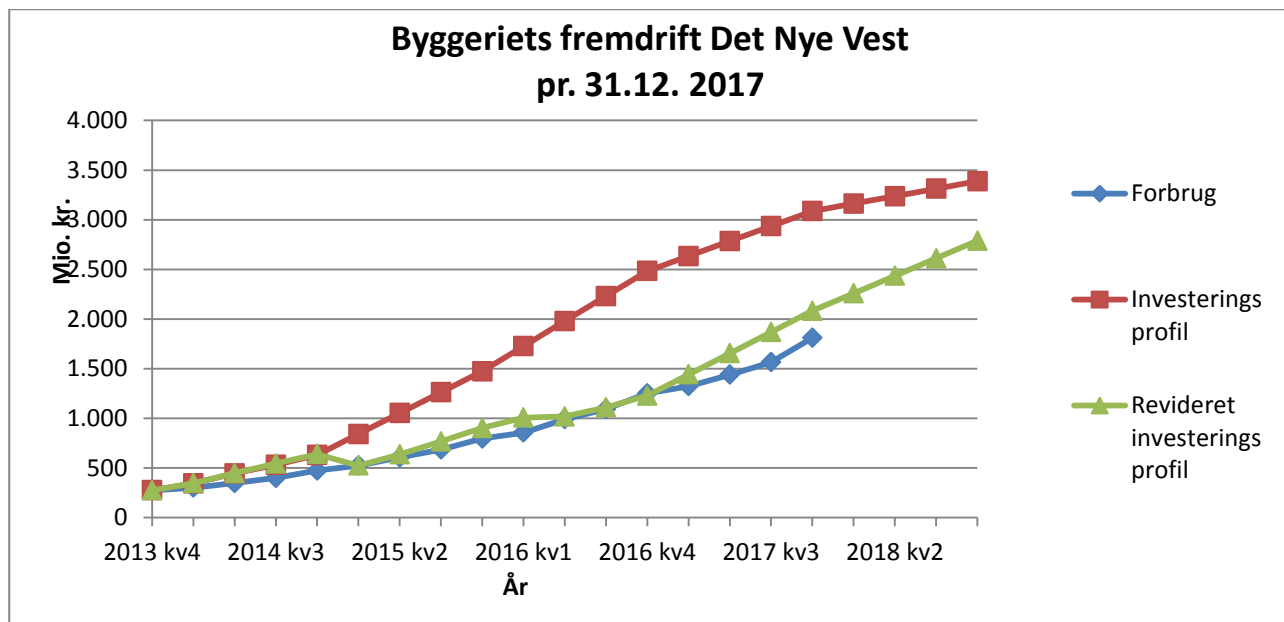
5.3.3 Byggeriets fremdrift

Revideret tidsplan

Tidsplanen er revideret pr. 14. juli 2017

Tidsplanen er kommenret i afsnittet "Revideret tidsplan".

Figur 5.3.3 byggeriets økonomiske fremdrift

5.3.4 Kvalitet og indhold

Der har ikke i 4. kvartal 2017 været væsentlige ændringer i DNV, Gødstrup i forhold til det kvalitetsniveau og de funktionskrav, der er stillet i forbindelse med tilsagnet om støtte fra kvalitetsfonden.

6. Generelle principper

I dette afsnit redegøres der alene for de tekniske forudsætninger og principper.

Skema 1 og 2 er opbygget med afsæt i afgivne bevillinger.

Indeværende år samt fremtidige år i skema 2 er angivet i budgettal, mens der i afsluttede år er anvendt realiseret forbrug. Tilsagnsrammen reguleres med det regionale anlægs pl, der offentliggøres hvert år i juni. Anlægsbevillinger til entreprisarbejder reguleres i 4.

kvartalsrapport med byggeomkostningsindekset for 2. kvartal for samme år.

Til opsamling af de forskelle der opstår som følge, af at tilsagnsrammen og bevillingerne reguleres med forskellige indeks på forskellige tidspunkter, er der i skemaet tilføjet en reservepost til pl-regulering.

Der henvises til afsnittene under de enkelte projekter for beskrivelse af hvad der indgår i det enkelte projekts disponeringsregnskab.

Fremdriftsvurderingerne i skema 1 skal efter aftale med ministeriet baseres på stadevurderinger.

Projekternes reservestrategi er beskrevet i projekternes styringsmanualer og det realiserede og forventede fremtidig reservetræk opdateres løbende og afrapporteres i kvartalsrapporten. Der kan specifikt henvises til følgende materiale:

- *Det Nye Universitetshospital i Aarhus*
Styringsmanualens afsnit 3.4 og 3.5
Kvartalsrapportens afsnit 5.1.1 og 5.1.2.
- *Om og tilbygning af Regionshospitalet Viborg*
Styringsmanualens afsnit 3.4 og 3.5
Kvartalsrapportens afsnit 5.2.1 og 5.2.2.
- *Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup*
Styringsmanualens afsnit 3.4 og 3.5
Kvartalsrapportens afsnit 5.3.1 og 5.3.2.

Den uafhængige revisors erklæring

Til Regionsrådet for Region Midtjylland

Vi har revideret kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2017 til 31. december 2017 for det kvalitetsfondsfinansierede anlægsprojekt Det Nye Universitetshospital (i det følgende kaldet Projektet), udvisende et forbrug pr. 31. december 2017 på 6.807,5 mio. kr. (PL 2017). Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med budget- og regnskabssystem for regioner, regionens kasse- og regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Sundheds- og Ældreministeriets Regnskabsinstruks til behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til Sygehusbyggeri, i det følgende kaldet Regnskabsbestemmelserne.

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om Projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag udtrykkes med høj grad af sikkerhed, og vores konklusion om regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (budget), udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift og risici" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (budget) samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (budget) og risici knyttet til færdiggørelsen af Projektet, vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de angivne forventninger, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Erklæringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventet resterende forbrug, dels risici knyttet hertil. Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) har ansvaret for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Det er endvidere ledelsens ansvar, at regionens deponeringsgrundlag vedrørende projekter med kvalitetsfondsfinansiering er opgjort i overensstemmelse med de af Sundheds- og Ældreministeriet fastsatte regler.

Det er ledelsens ansvar at foretage vurdering af Projektets fremdrift, forventet resterende forbrug (budget) og risici i tilknytning til Projektets færdiggørelse. Ledelsen indhenter en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til Projektets fremdrift og forventet resterende forbrug.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores arbejde at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om Projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag. Det er endvidere vores ansvar, på grundlag af vores arbejde, at udtrykke en konklusion med begrænset sikkerhed om regionens vurdering af byggeriets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (budget) samt risici knyttet hertil.

Vi har tilrettelagt og udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3400 DK, undersøgelse af fremadrettede finansielle oplysninger og fremskrivninger, og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt god offentlig revisionsskik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Revisionsinstruks til behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til Sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet Ernst & Young P/S er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisors retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for:

- ▶ at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 31. december 2017 i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne
- ▶ at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Vi har endvidere udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug, er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen. Dertil har vi påset, at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (budget) og regionens risikovurdering i tilknytning til projektets færdiggørelse er i overensstemmelse med underliggende dokumentation. Vi har endvidere påset, at regionens vurderinger i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

For så vidt angår risikovurderingen, har vi endvidere påset, at regionens vurderinger bl.a. har inddraget en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til projektets fremdrift og forventet resterende forbrug.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift og risici, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begrebet "Projektets fremdrift og risici", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2017 til 31. december 2017 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at kvartalsrapporteringens oplysninger om den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug (budget), ikke er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Regionen har i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

Fremhævelse af forhold i kvartalsrapporten

Projektets fremdrift og risici

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.1.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at der i en række delprojekter er merudgifter, der ikke kan afholdes indenfor bevillingen. Merudgifter er opgjort til 31,3 mio. kr. (PL 2017), der er foreslået finansieret af de centrale reserver. De centrale reserver udgør herefter 51,0 mio. kr. (PL 2017).

På flere delprojekter foreligger der større økonomiske konflikter, der ikke er indregnet i de enkelte projekters forbrug. Der er i reservestrategien afsat 20 mio. kr. til dækning heraf. Det er projektafdelingens vurdering, at der er stor usikkerhed om den økonomiske vurdering af konflikterne.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen er endvidere ansvarlig for, at der er designet og implementeret et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, herunder en af Regionsrådet vedtaget styringsmanual, der understøtter en tilstrækkelig løbende forvaltning af Projektet.

I tilknytning til vores revision af kvartalsrapporteringen er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Vi har endvidere påset, at der er designet og implementeret et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, herunder en af Regionsrådet vedtaget styringsmanual, der understøtter en tilstrækkelig løbende forvaltning af Projektet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

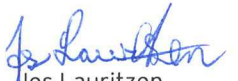
Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Aarhus, den 28. februar 2018

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 30 70 02 28

Jes Lauritzen
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne10121

Den uafhængige revisors erklæring

Til Regionsrådet for Region Midtjylland

Vi har revideret kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2017 til 31. december 2017 for det kvalitetsfondsfinansierede sygehusbyggeri Regionshospitalet Viborg (i det følgende kaldet Projektet), udvisende et forbrug pr. 31. december 2017 på 886,8 mio. kr. (PL 2017). Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med budget- og regnskabssystem for regioner, regionens kasse- og regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Sundheds- og Ældreministeriets Regnskabsinstruks til behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til Sygehusbyggeri, i det følgende kaldet Regnskabsbestemmelserne.

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om Projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag udtrykkes med høj grad af sikkerhed, og vores konklusion om regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (budget), udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift og risici" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (budget) samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (budget) og risici knyttet til færdiggørelsen af Projektet, vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de angivne forventninger, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Erklæringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventet resterende forbrug, dels risici knyttet hertil. Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) har ansvaret for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Det er endvidere ledelsens ansvar, at regionens deponeringsgrundlag vedrørende projekter med kvalitetsfondsfinansiering er opgjort i overensstemmelse med de af Sundheds- og Ældreministeriet fastsatte regler.

Det er ledelsens ansvar at foretage vurdering af Projektets fremdrift, forventet resterende forbrug (budget) og risici i tilknytning til Projektets færdiggørelse. Ledelsen indhenter en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til Projektets fremdrift og forventet resterende forbrug.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores arbejde at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om Projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag. Det er endvidere vores ansvar, på grundlag af vores arbejde, at udtrykke en konklusion med begrænset sikkerhed om regionens vurdering af byggeriets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (budget) samt risici knyttet hertil.

Vi har tilrettelagt og udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3400 DK, undersøgelse af fremadrettede finansielle oplysninger og fremskrivninger, og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt god offentlig revisionsskik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Revisionsinstruks til behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til Sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet Ernst & Young P/S er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR - danske revisorers retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for:

- ▶ at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 31. december 2017 i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne
- ▶ at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Vi har endvidere udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug, er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen. Dertil har vi påset, at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (budget) og regionens risikovurdering i tilknytning til projektets færdiggørelse er i overensstemmelse med underliggende dokumentation. Vi har endvidere påset, at regionens vurderinger i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

For så vidt angår risikovurderingen, har vi endvidere påset, at regionens vurderinger bl.a. har inddraget en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til projektets fremdrift og forventet resterende forbrug.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift og risici, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begrebet "Projektets fremdrift og risici", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2017 til 31. december 2017 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at kvartalsrapporteringens oplysninger om den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug (budget), ikke er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Regionen har i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

Fremhævelse af forhold vedrørende kvartalsrapporten

Projektets fremdrift og risici

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.2.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at det samlede projekt fortsat er økonomisk udfordret af fejl og mangler i projektet materialet, forlænget byggetid og af fordyrende anlægs løsninger som følge heraf. På delprojektet Entreprisearbejder Akutcenter er det pt. vurderet nødvendigt at tilføre yderligere 38,8 mio. kr. for at sikre tilstrækkelige reserver i delprojektet. Beløbet er indregnet som merforbrug i skema 1 og dækker estimerede merudgifter som følge af fejl og mangler i projektet materialet, udgifter til forlænget byggetid, udfald af tvister og efter modregning af indtægter fra krav, der forventes rejst af bygherren.

Reserverne forventes primært realiseret ved yderligere besparelser i Delprojekt 3 - Ombygning.

Såfremt de estimerede merudgifter øges, vil det medføre yderligere reduktion af Ombygningsprojektet. Hertil kommer, at udfald af tvister og indtægter fra krav, der forventes rejst af bygherren, er behæftet med usikkerhed, herunder procesrisiko.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende ovennævnte forhold.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

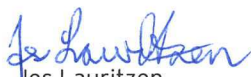
Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen er endvidere ansvarlig for, at der er designet og implementeret et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, herunder en af Regionsrådet vedtaget styringsmanual, der understøtter en tilstrækkelig løbende forvaltning af Projektet.

I tilknytning til vores revision af kvartalsrapporteringen er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Vi har endvidere påset, at der er designet og implementeret et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, herunder en af Regionsrådet vedtaget styringsmanual, der understøtter en tilstrækkelig løbende forvaltning af Projektet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Aarhus, den 28. februar 2018
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Jes Lauritzen
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne10121

Den uafhængige revisors erklæring

Til Regionsrådet for Region Midtjylland

Vi har revideret kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2017 til 31. december 2017 for det kvalitetsfundsfinansierede sygehusbyggeri Det Nye Hospital i Vest, Gødstrup (i det følgende kaldet Projektet), udvisende et forbrug pr. 31 december 2017 på 1.856,0 mio. kr. (PL 2017) Kvartalsrapporteringen er udarbejdet i overensstemmelse med budget- og regnskabssystem for regioner, regionens kasse- og regnskabsregulativ, sædvanlig regnskabspraksis og Sundheds- og Ældreministeriets Regnskabsinstruks til behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til Sygehusbyggeri, i det følgende kaldet Regnskabsbestemmelserne.

Konklusionen er todelt således, at vores konklusion om Projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag udtrykkes med høj grad af sikkerhed, og vores konklusion om regionens beskrivelse af byggeriets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (budget), udtrykkes med begrænset sikkerhed.

Ved "Projektets fremdrift og risici" forstås i denne erklæringsopgave, at forventet resterende forbrug (budget) samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

For så vidt angår oplysninger om forventet resterende forbrug (budget) og risici knyttet til færdiggørelsen af Projektet, vil de faktiske resultater sandsynligvis afvige fra de angivne forventninger, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige.

Erklæringen er udarbejdet til brug for Regionsrådets vurdering af dels Projektets økonomiske forbrug og byggeriets fremdrift, herunder forventet resterende forbrug, dels risici knyttet hertil. Som følge heraf kan rapporteringen være uegnet til andet formål.

Ledelsens ansvar

Ledelsen (Regionsråd og direktion) har ansvaret for udarbejdelsen af kvartalsrapporteringen i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde kvartalsrapporteringen uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Det er endvidere ledelsens ansvar, at regionens deponeringsgrundlag vedrørende projekter med kvalitetsfundsfinansiering er opgjort i overensstemmelse med de af Sundheds- og Ældreministeriet fastsatte regler.

Det er ledelsens ansvar at foretage vurdering af Projektets fremdrift, forventet resterende forbrug (budget) og risici i tilknytning til Projektets færdiggørelse. Ledelsen indhenter en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til Projektets fremdrift og forventet resterende forbrug.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores arbejde at udtrykke en konklusion med høj grad af sikkerhed om Projektets økonomiske forbrug og deponeringsgrundlag. Det er endvidere vores ansvar, på grundlag af vores arbejde, at udtrykke en konklusion med begrænset sikkerhed om regionens vurdering af byggeriets fremdrift og risici, herunder forventet resterende forbrug (budget) samt risici knyttet hertil.

Vi har tilrettelagt og udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3400 DK, undersøgelse af fremadrettede finansielle oplysninger og fremskrivninger, og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt god offentlig revisionsetik, idet revisionen udføres på grundlag af bestemmelserne i Revisionsinstruks til behandling af tilskud fra Kvalitetsfonden til Sygehusbyggeri.

Revisionsfirmaet Ernst & Young P/S er underlagt international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisors retningslinjer for revisors etiske adfærd (Etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Vi har udført vores arbejde med henblik på at opnå en høj grad af sikkerhed for:

- ▶ at kvartalsrapporteringen i alle væsentlige henseender afspejler det økonomiske forbrug opgjort pr. 31. december 2017 i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne
- ▶ at kvartalsrapporteringens opgørelse af deponeringsgrundlaget vedrørende anlægsprojekter med kvalitetsfondsfinansiering er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Vi har endvidere udført vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug, er i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne og i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen. Dertil har vi påset, at regionens vurderinger af forventet resterende forbrug (budget) og regionens risikovurdering i tilknytning til projektets færdiggørelse er i overensstemmelse med underliggende dokumentation. Vi har endvidere påset, at regionens vurderinger i al væsentlighed er afspejlet i kvartalsrapporteringen.

For så vidt angår risikovurderingen, har vi endvidere påset, at regionens vurderinger bl.a. har inddraget en af Projektet uafhængig vurdering af de risici, der er knyttet til projektets fremdrift og forventet resterende forbrug.

Omfanget af de handlinger, vi har udført ved vores gennemgang af Projektets fremdrift og risici, er mindre end ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for vores konklusion om det forventede resterende forbrug samt risici knyttet til Projektets fremdrift og færdiggørelse, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed.

Konklusion

Denne konklusion skal læses under hensyntagen til formålet med kvartalsrapporteringen, som redegjort for i erklæringens indledende afsnit, samt på grundlag af forståelsen af begrebet "Projektets fremdrift og risici", som der er redegjort for i erklæringens indledende afsnit.

Det er vores opfattelse, at kvartalsrapporteringen for perioden 1. oktober 2017 til 31. december 2017 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

På grundlag af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at kvartalsrapporteringens oplysninger om den økonomiske fremdrift, herunder de risici, der er knyttet til opgørelsen af det forventede resterende forbrug (budget), ikke er opgjort i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Regionen har i overensstemmelse med Regnskabsbestemmelserne medtaget budgettal som sammenligningstal i kvartalsrapporteringen. Budgettallene har ikke været underlagt revision.

Fremhævelse af forhold i kvartalsrapporten

Projektets økonomiske forbrug

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.3.1 og 5.3.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at der fortsat er svigtende kvalitet i det underliggende talmateriale, herunder håndtering og behandling af ekstrakrav og aftalesedler, der bl.a. danner grundlag for opgørelse af disponeringer og opgørelse af eventuelle merforbrug i forhold til bevillinger. Projektsekretariatet bør fortsat have fokus på controlling af den underliggende økonomirapportering, både til den løbende økonomistyring af projektet samt til brug for en retvisende kvartalsrapportering.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.3.1 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at risiko 1 "Projektmateriale for etape 1 er ikke klar til udførelse" er estimeret til 20 mio. kr. med en sandsynlighed på

95 % for, at risikoen indtræffer. Beløbet er dog ikke indregnet i skema 1 i det samlede forventede forbrug.

Ifølge det oplyste er baggrunden herfor, at der i forbindelse med aflæggelse af kvartalsrapporten er afholdt et nyt møde i risikogruppen vedrørende risiko 1, hvor det nu er vurderet, at igangsatte tiltag har reduceret sandsynligheden til 50 %, som det fremgår af afsnit 5.3.2 i kvartalsrapporten. Projektsekretariatet bør følge udviklingen af de igangsatte tiltag tæt for at sikre, at den markante reduktion af risikoen kan fastholdes.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Projektets fremdrift og risici

Vi henleder opmærksomheden på afsnit 5.3.1 og afsnit 5.3.2 i kvartalsrapporten, hvoraf det fremgår, at der generelt er et stigende pres på økonomien, samt at risikobilledet er forværret i forhold til sidste kvartal. Hertil kommer, at den realiserede fremdrift ikke følger den planlagte fremdrift.

Entreprenørerne har fortsat ikke godkendt projektets arbejdstidsplan for etape 1, bl.a. med henvisning til, at projektmaterialet ikke er endeligt på grund af fejl og mangler i materialet. Hertil kommer, at de oprindeligt planlagte "etagetog" (den rækkefølge, som håndværkerne arbejder i) giver udfordringer i forhold til tværgående arbejder. Da der ikke foreligger en endelig tidsplan for Etape 1, kan det påvirke den planlagte indflytningstakt.

De nævnte forhold har medført krav fra rådgivere og nogle entreprenører om tidsfristforlængelse og økonomisk compensation. Det kan ikke udelukkes, at der senere i tidsforløbet vil blive rejst ekstrakrav fra andre. Der bør være fokus på at få en dokumenteret registrering af byggeriets fremdrift i forhold til kontrakttidsplanen. De varslede og fremsatte krav er ikke indregnet i det forventede samlede forbrug i skema 1, men er omfattet af kvartalsrapportens reserve- og risikorapportering og indgår efter byggeledelsens vurdering med 20 % af de anmeldte kravs beløb.

Hertil kommer et krav fremsat af byggeledelsen med henvisning til, at der er tale om tidsforskudt byggeri. Regionen har valgt at sende sidstnævnte til afklaring i en voldgift. De varslede og fremsatte krav er ikke indregnet i det forventede samlede forbrug, men er omfattet af kvartalsrapportens reserve- og risikorapportering.

Der er foretaget en opgørelse af det samlede reservebehov til 102,1 mio. kr. (PL 2017) i henhold til principper i reservestrategien.

De centrale reserver udgør 60,9 mio. kr. (PL 2017) efter reduktion af ikke finansieret merforbrug på i alt 22,2 mio. kr., jf. skema 1, der er opgjort som forskellen mellem budget og forventet forbrug på de enkelte delprojekter. Dette giver således en manko på 41,2 mio.kr.

Endvidere bør iagttages, at der på en række delprojekter (DP 8-10 Apterier, DP 11 Specialinstallationer, DP 31 Somatik) er forholdsvise begrænsede rammer for resterende forbrug set i forhold til delprojekternes realiserede færdiggørelsesgrader.

Det fremgår endvidere af afsnit 5.3.2 i kvartalsrapporten, at byggeriet er så fremskredent, at en række emner i besparelses- og prioriteringskataloget inden for kort tid ikke længere udgør mulige besparelser i projektet.

Vi har noteret os, at Regionen vurderer situationen som alvorlig i forhold til økonomi og risiko, hvilket vi er enige i. Det bør løbende skabes sikkerhed for, at der er tilstrækkelig økonomi og reserver til gennemførelse af den resterende del af byggeriet.

Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og aktiviteterne,

der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Ledelsen er endvidere ansvarlig for, at der er designet og implementeret et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, herunder en af Regionsrådet vedtaget styringsmanual, der understøtter en tilstrækkelig løbende forvaltning af Projektet.

I tilknytning til vores revision af kvartalsrapporteringen er det i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der er omfattet af kvartalsrapporteringen, er i overensstemmelse med meddelte bevilninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af aktiviteterne, der er omfattet af kvartalsrapporteringen. Vi har endvidere påset, at der er designet og implementeret et hensigtsmæssigt styringsgrundlag, herunder en af Regionsrådet vedtaget styringsmanual, der understøtter en tilstrækkelig løbende forvaltning af Projektet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Aarhus, den 28. februar 2018

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 30 70 02 28

Jes Lauritzen
statsaut. revisor
MNE-nr.: mne10121

Skema 6. Kvartalsvis oversigt over deponerede midler, samt forventet investeringsprofil i de kommende 4 kvartaler
Dato: 31.12.2017

Mio. kr.

	900 Renter af hensatte beløb	901 Hensættelser vedr. kvalitetsfonden	902 Overført til projektspecifik egenfinansiering
Fkt. 6.32.27			
Region Midtjylland	-	1.788,5	-1.788,5

	903 Tilskud vedr. kvalitetsfondsinvesteringer	904 Lån vedr. kvalitetsfondsinvesteringer	905 Egenfinansiering vedr. kvalitetsfondsinvesteringer	906 Frigivelse vedr. kvalitetsfondsinvesteringer	907 Renter af deponerede beløb vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
Fkt. 6.32.27					
9000 Det Nye Universitetshospital i Århus, DNU	4.130,6	1.171,2	1.239,3	-6.517,0	-0,1
7699 Regionshospitalet viborg, RHV	591,1	174,3	146,9	-892,1	-0,2
6599 Det Nye Vest	949,0	513,8	402,3	-1.796,5	-0,6
Total	5.670,7	1.859,3	1.788,5	-9.205,6	-0,8

	906 Frigivelse vedr. kvalitetsfondsinvesteringer	903 Tilskud vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
Fkt. 6.51.53		
9000 Det Nye Universitetshospital i Århus, DNU	4.130,6	-4.130,6
7699 Regionshospitalet viborg, RHV	457,2	-591,1
6599 Det Nye Vest	666,2	-949,0
Total	5.254,0	-5.670,7

	Nuværende beholdning	Samlet set
Deponeret ifbm. afhændelse af ejendomme	0,0	0,0

Forventet kvartalsvis investeringsprofil i 2018 pl 115,91				
	1. kvartal 2018	2. kvartal 2018	3. kvartal 2018	4. kvartal 2018
9000 Det Nye Universitetshospital i Århus, DNU	140,0	140,0	74,0	74,0
7699 Regionshospitalet viborg, RHV	39,5	39,5	51,5	59,4
6599 Det Nye Vest	183,4	191,7	250,6	243,2
Total	362,9	371,2	376,1	376,6

Bilag 4.1 DNU Økonomisk færdiggørelse (observationer)

2008 til 2017 i løbende pl, 2018 til 2020 i 2018 pl. mio. kr.

År	Investerings- profil	pct. af total	Revideret investerings- profil	pct. af total	Forbrug	pct. af total
2008 1. kv.	22,0	0,3%	22,0	0,3%	22,0	0,3%
2008 2 kv.	45,0	0,7%	45,0	0,6%	45,0	0,6%
2008 3. kv.	68,0	1,0%	68,0	1,0%	68,0	1,0%
2008 4. kv.	86,9	1,3%	86,9	1,2%	86,9	1,2%
2009 1. kv.	115,9	1,7%	115,9	1,6%	115,9	1,6%
2009 2 kv.	138,4	2,0%	138,4	2,0%	138,4	2,0%
2009 3. kv.	167,5	2,4%	167,5	2,4%	167,5	2,4%
2009 4. kv.	197,6	2,9%	197,6	2,8%	197,6	2,8%
2010 1. kv.	257,6	3,8%	257,6	3,7%	257,6	3,7%
2010 2 kv.	335,6	4,9%	335,6	4,8%	335,6	4,8%
2010 3. kv.	380,4	5,5%	380,4	5,4%	380,4	5,4%
2010 4. kv.	420,4	6,1%	420,4	6,0%	420,4	6,0%
2011 1. kv.	490,4	7,1%	490,4	7,0%	490,4	7,0%
2011 2 kv.	560,4	8,2%	560,4	8,0%	560,4	8,0%
2011 3. kv.	628,7	9,2%	628,7	8,9%	628,7	8,9%
2011 4. kv.	703,4	10,2%	703,4	10,0%	703,4	10,0%
2012 1. kv.	829,7	12,1%	829,7	11,8%	767,2	10,9%
2012 2. kv.	933,7	13,6%	933,7	13,3%	845,3	12,0%
2012 3. kv.	1.039,7	15,1%	1.039,7	14,8%	886,4	12,6%
2012 4. kv.	1.203,1	17,5%	1.203,1	17,1%	984,3	14,0%
2013 1. kv.	1.497,4	21,8%	1.162,1	16,5%	1.095,6	15,6%
2013 2. kv.	1.798,3	26,2%	1.448,8	20,6%	1.229,8	17,5%
2013 3. kv.	2.083,9	30,4%	1.507,0	21,4%	1.400,2	19,9%
2013 4. kv.	2.481,9	36,2%	1.689,7	24,0%	1.689,6	24,0%
2014 1. kv.	2.846,1	41,5%	2.035,7	28,9%	1.980,5	28,1%
2014 2. kv.	3.316,1	48,3%	2.431,9	34,6%	2.370,1	33,7%
2014 3. kv.	3.701,9	53,9%	2.888,4	41,0%	2.703,2	38,4%
2014 4. kv.	4.180,5	60,9%	3.200,4	45,5%	3.186,9	45,3%
2015 1. kv.	4.520,1	65,8%	3.632,8	51,6%	3.513,6	49,9%
2015 2. kv.	4.859,6	70,8%	3.988,4	56,7%	4.019,7	57,1%
2015 3. kv.	5.199,2	75,7%	4.368,3	62,1%	4.348,0	61,8%
2015 4. kv.	5.583,8	81,3%	4.785,2	68,0%	4.763,3	67,7%
2016 1. kv.	5.726,8	83,4%	5.094,2	72,4%	5.001,0	71,1%
2016 2. kv.	5.869,8	85,5%	5.336,2	75,8%	5.336,2	75,8%
2016 3. kv.	6.012,8	87,6%	5.651,9	80,3%	5.544,8	78,8%
2016 4. kv.	6.169,8	89,9%	5.935,0	84,3%	5.835,0	82,9%
2017 1. kv.	6.291,8	91,6%	6.126,8	87,1%	5.986,4	85,1%
2017 2. kv.	6.415,7	93,5%	6.323,9	89,9%	6.202,2	88,1%
2017 3. kv.	6.539,6	95,3%	6.516,9	92,6%	6.354,9	90,3%
2017 4. kv.	6.683,7	97,4%	6.587,2	93,6%	6.528,4	92,8%
2018 1. kv.	6.726,0	98,0%	6.635,4	94,3%		
2018 2. kv.	6.771,0	98,6%	6.742,4	95,8%		
2018 3. kv.	6.816,0	99,3%	6.849,4	97,3%		
2018 4. kv.	6.865,3	100,0%	6.956,4	98,9%		
2019 1. kv.			6.961,4	98,9%		
2019 2. kv.			6.966,4	99,0%		
2019 3. kv.			6.971,4	99,1%		
2019 4. kv.			6.976,4	99,1%		
2020 1. kv.			6.980,0	99,2%		
2020 2. kv.			6.983,5	99,2%		
2020 3. kv.			6.987,1	99,3%		
2020 4. kv.			6.990,6	99,3%		
2021 1. kv.			6.995,7	99,4%		
2021 2. kv.			7.000,8	99,5%		
2021 3. kv.			7.005,9	99,6%		
2021 4. kv.			7.011,0	99,6%		
2022 1. kv.			7.017,5	99,7%		
2022 2. kv.			7.023,9	99,8%		
2022 3. kv.			7.030,4	99,9%		
2022 4. kv.			7.036,8	100,0%		

Bilag 4.2 Økonomisk færdiggørelse (observationer) Viborg

2008 til 2017 i løbende pl, 2018 til 2020 i 2018 pl

År	Investerings- profil	pct. af total	Revideret investerings- profil	pct. af total	Forbrug	pct. af total
2008 kv1	0,4	0,0%	0,4	0,0%	0,4	0,0%
2008 kv2	0,4	0,0%	0,4	0,0%	0,4	0,0%
2008 kv3	0,4	0,0%	0,4	0,0%	0,4	0,0%
2008 kv4	0,4	0,0%	0,4	0,0%	0,4	0,0%
2009 kv1	34,6	2,8%	34,6	2,7%	34,6	2,7%
2009 kv2	34,6	2,8%	34,6	2,7%	34,6	2,7%
2009 kv3	34,6	2,8%	34,6	2,7%	34,6	2,7%
2009 kv4	34,6	2,8%	34,6	2,7%	34,6	2,7%
2010 kv1	90,8	7,3%	90,8	7,1%	90,8	7,1%
2010 kv2	90,8	7,3%	90,8	7,1%	90,8	7,1%
2010 kv3	90,8	7,3%	90,8	7,1%	90,8	7,1%
2010 kv4	90,8	7,3%	90,8	7,1%	90,8	7,1%
2011 kv1	150,0	12,0%	150,0	11,7%	150,0	11,7%
2011 kv2	150,0	12,0%	150,0	11,7%	150,0	11,7%
2011 kv3	150,0	12,0%	150,0	11,7%	150,0	11,7%
2011 kv4	150,0	12,0%	150,0	11,7%	150,0	11,7%
2012 kv1	241,5	19,3%	158,3	12,3%	158,3	12,3%
2012 kv2	241,5	19,3%	168,6	13,1%	168,6	13,1%
2012 kv3	241,5	19,3%	196,5	15,3%	196,5	15,3%
2012 kv4	241,5	19,3%	221,2	17,2%	221,2	17,2%
2013 kv1	261,5	20,9%	232,3	18,1%	232,3	18,1%
2013 kv2	287,0	22,9%	246,9	19,2%	246,9	19,2%
2013 kv3	322,7	25,8%	269,8	21,0%	269,8	21,0%
2013 kv4	356,8	28,5%	298,5	23,2%	298,5	23,2%
2014 kv1	387,2	30,9%	323,1	25,1%	323,1	25,1%
2014 kv2	417,7	33,4%	358,6	27,9%	358,6	27,9%
2014 kv3	448,1	35,8%	380,0	29,6%	380,0	29,6%
2014 kv4	479,4	38,3%	407,2	31,7%	407,2	31,7%
2015 kv1	537,0	42,9%	416,5	32,4%	416,5	32,4%
2015 kv2	594,7	47,5%	453,9	35,3%	435,1	33,8%
2015 kv3	652,4	52,1%	492,9	38,3%	462,1	35,9%
2015 kv4	710,0	56,7%	531,9	41,4%	489,1	38,0%
2016 kv1	794,8	63,5%	539,1	41,9%	523,4	40,7%
2016 kv2	879,6	70,2%	568,7	44,2%	568,7	44,2%
2016 kv3	964,5	77,0%	603,7	47,0%	569,2	44,3%
2016 kv4	1.049,3	83,8%	657,3	51,1%	618,6	48,1%
2017 kv1	1.075,8	85,9%	705,8	54,9%	652,6	50,8%
2017 kv2	1.102,3	88,0%	759,1	59,0%	717,8	55,8%
2017 kv3	1.128,8	90,1%	849,1	66,0%	772,1	60,1%
2017 kv4	1.155,3	92,3%	939,1	73,0%	849,8	66,1%
2018 kv1	1.179,5	94,2%	992,6	77,2%		
2018 kv2	1.203,7	96,1%	1.046,0	81,4%		
2018 kv3	1.228,0	98,1%	1.099,5	85,5%		
2018 kv4	1.252,2	100,0%	1.153,0	89,7%		
2019 kv1			1.173,4	91,3%		
2019 kv2			1.193,9	92,9%		
2019 kv3			1.214,4	94,5%		
2019 kv4			1.234,8	96,1%		
2020 kv1			1.247,5	97,0%		
2020 kv2			1.260,2	98,0%		
2020 kv3			1.272,9	99,0%		
2020 kv4			1.285,6	100,0%		

Bilag 4.3 Økonomisk færdiggørelse (observationer) Det Nye Vest

2008 til 2017 i løbende pl, 2018 til 2020 i 2018pl

År	Investerings- profil	pct. af total	Revideret investerings- profil	pct. af total	Forbrug	pct. af total
2010 kv1	5,9	0,2%	5,9	0,2%	5,9	0,2%
2010 kv2	5,9	0,2%	5,9	0,2%	5,9	0,2%
2010 kv3	5,9	0,2%	5,9	0,2%	5,9	0,2%
2010 kv4	5,9	0,2%	5,9	0,2%	5,9	0,2%
2011 kv1	51,4	1,5%	51,4	1,4%	51,4	1,4%
2011 kv2	51,4	1,5%	51,4	1,4%	51,4	1,4%
2011 kv3	51,4	1,5%	51,4	1,4%	51,4	1,4%
2011 kv4	51,4	1,5%	51,4	1,4%	51,4	1,4%
2012 kv1	137,2	4,0%	137,2	3,8%	137,2	3,8%
2012 kv2	137,2	4,0%	137,2	3,8%	137,2	3,8%
2012 kv3	137,2	4,0%	137,2	3,8%	137,2	3,8%
2012 kv4	137,2	4,0%	137,2	3,8%	137,2	3,8%
2013 kv1	276,3	8,1%	276,3	7,7%	276,3	7,7%
2013 kv2	276,3	8,1%	276,3	7,7%	276,3	7,7%
2013 kv3	276,3	8,1%	276,3	7,7%	276,3	7,7%
2013 kv4	276,3	8,1%	276,3	7,7%	276,3	7,7%
2014 kv1	345,7	10,1%	347,0	9,7%	301,0	8,4%
2014 kv2	445,7	13,0%	448,9	12,5%	349,0	9,8%
2014 kv3	532,8	15,5%	544,7	15,2%	399,6	11,2%
2014 kv4	630,2	18,4%	640,3	17,9%	474,3	13,3%
2015 kv1	841,1	24,5%	524,9	14,7%	524,9	14,7%
2015 kv2	1.052,1	30,7%	637,7	17,8%	606,2	16,9%
2015 kv3	1.263,0	36,8%	768,1	21,5%	685,1	19,1%
2015 kv4	1.473,9	43,0%	902,2	25,2%	795,9	22,2%
2016 kv1	1.726,3	50,3%	1.007,8	28,2%	855,8	23,9%
2016 kv2	1.978,8	57,7%	1.019,1	28,5%	991,1	27,7%
2016 kv3	2.231,2	65,0%	1.110,5	31,0%	1.093,1	30,5%
2016 kv4	2.483,6	72,4%	1.229,0	34,3%	1.251,8	35,0%
2017 kv1	2.634,3	76,8%	1.442,3	40,3%	1.323,8	37,0%
2017 kv2	2.785,1	81,2%	1.655,7	46,3%	1.439,0	40,2%
2017 kv3	2.935,8	85,6%	1.869,0	52,2%	1.564,8	43,7%
2017 kv4	3.086,5	90,0%	2.082,3	58,2%	1.810,4	50,6%
2018 kv1	3.161,8	92,2%	2.258,8	63,1%		
2018 kv2	3.237,1	94,4%	2.435,4	68,1%		
2018 kv3	3.312,4	96,6%	2.611,9	73,0%		
2018 kv4	3.387,7	98,8%	2.788,4	77,9%		
2019 kv1	3.398,4	99,1%	2.952,4	82,5%		
2019 kv1	3.409,1	99,4%	3.116,5	87,1%		
2019 kv3	3.419,8	99,7%	3.280,5	91,7%		
2019 kv4	3.430,5	100,0%	3.444,5	96,3%		
2020 kv1			3.478,0	97,2%		
2020 kv1			3.511,4	98,1%		
2020 kv3			3.544,9	99,1%		
2020 kv4			3.578,3	100,0%		

Bilag 5. Pris- og Lønregulering

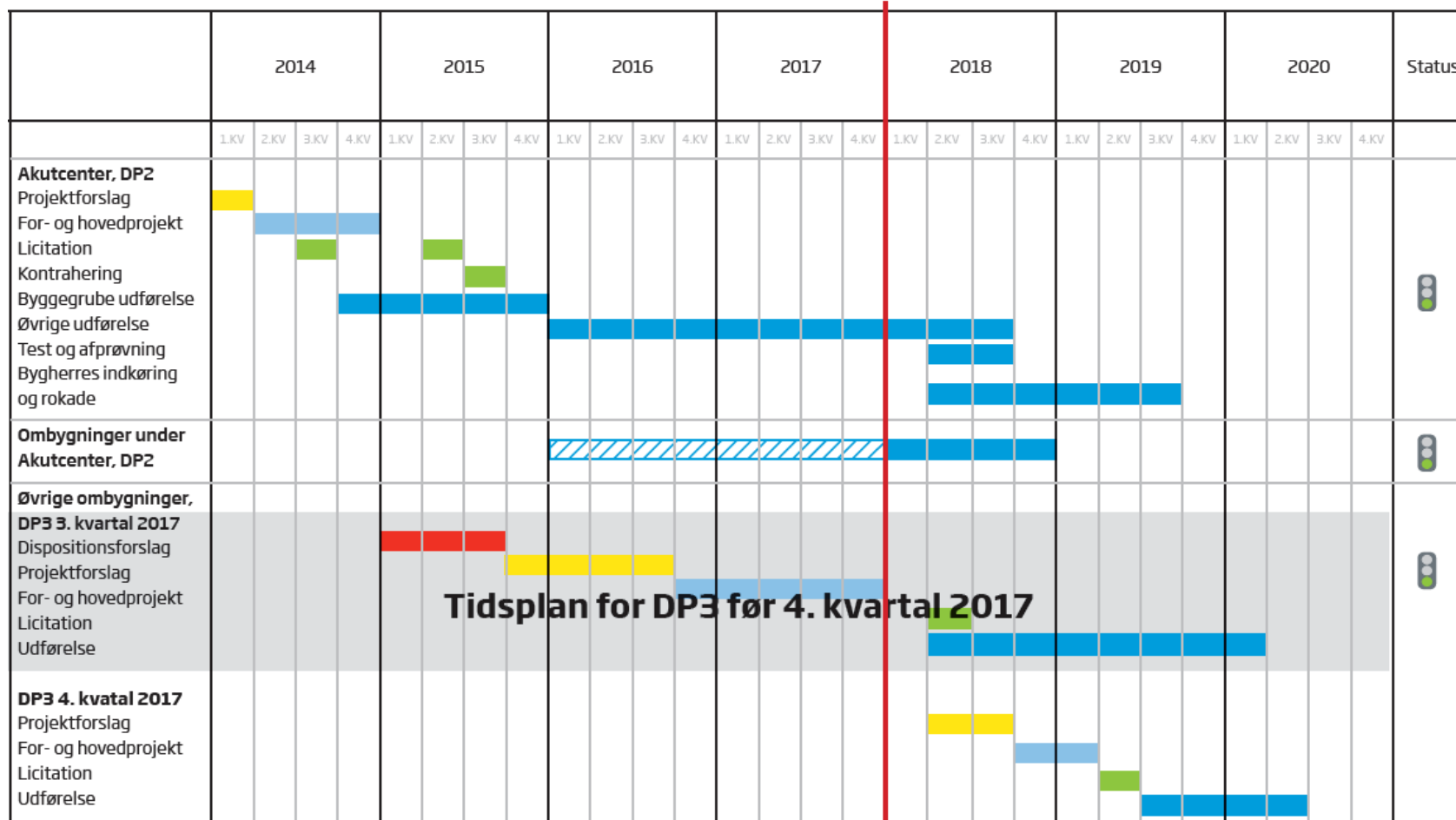
Det regionale anlægs-pl offentliggøres af Finansministeriet og endvidere i Økonomisk Vejledning fra Danske Regioner i juni hvert år. Den endelige fastlæggelse sker med 1½ års forsinkelse (eksempelvis indeholder Økonomisk Vejledning fra juni 2011 et første skøn for 2011-12, et revideret skøn for 2010-11 og en endelig opgørelse for 2009-10). Opreguleringen af tilsagnsrammen i tabellen og tidligere års forbrug kan derfor blive revideret, når der foreligger endelige opgørelser.

Det bemærkes, at det regionale anlægs-pl vil kunne afvige fra den faktiske prisudvikling, for eksempel reguleres anlægskontrakter normalt med byggeomkostningsindekset. Dette skal inden for projektet håndteres gennem anvendelse af reserveposter til opsamling af forskellene. Det kan også være et særligt fokusområde i risikostyringen af projekterne.

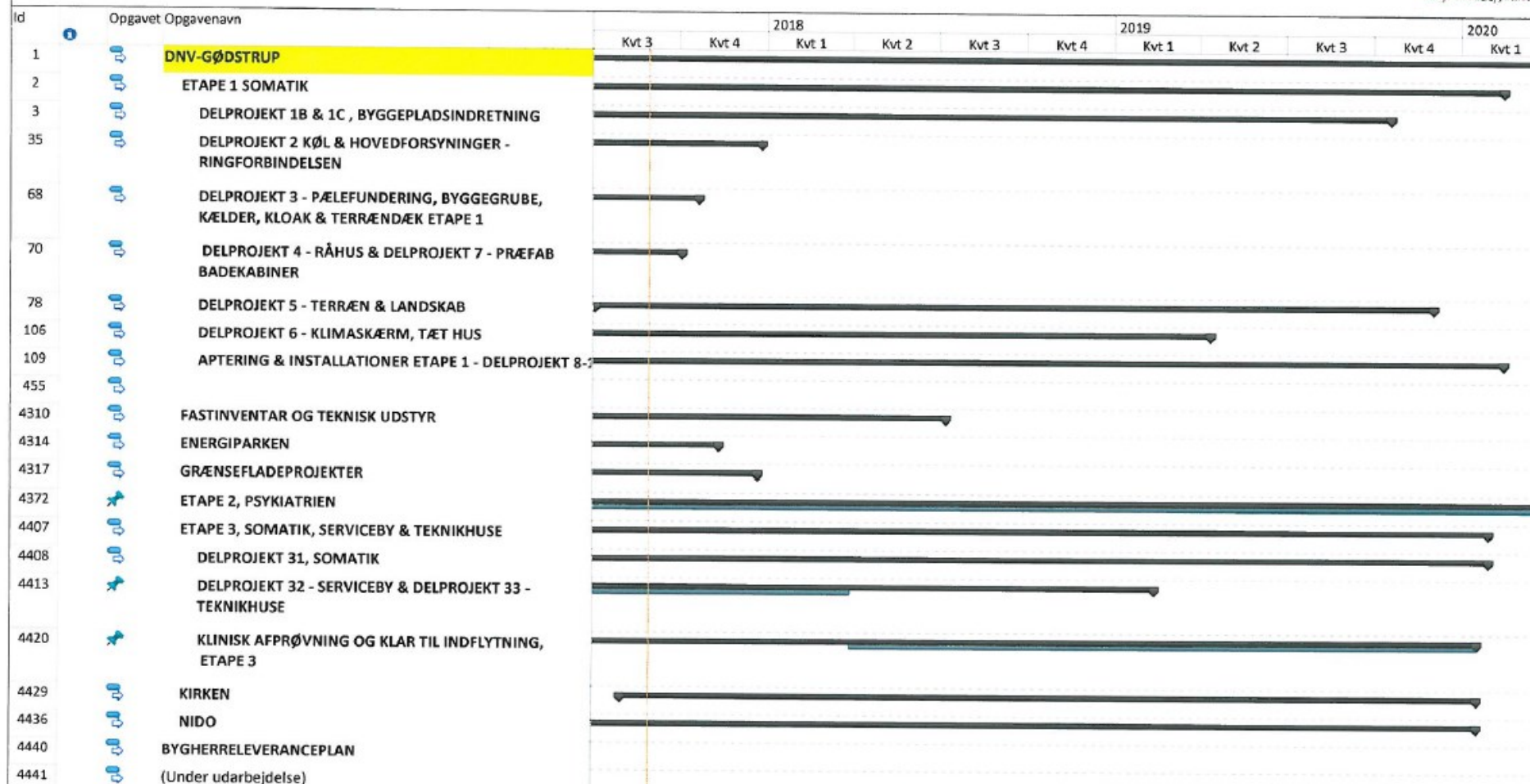

Regionshospitalet Viborg - Den samlede Tidsplan

Dato: 16.01.2018
Init: PBE

Status ved udgangen af 4. kvartal 2017

DATO: 2017-07-14

